

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळ एका दृष्टीक्षेपात - 2023

CO-OPERATIVE MOVEMENT AT A GLANCE
IN MAHARASHTRA - 2023

सहकार आयुक्त व निबंधक सहकारी संस्था

महाराष्ट्र राज्य, पुणे- ४११००१ यांचे कार्यालय

OFFICE OF THE COMMISSIONER FOR CO- OPERATION & REGISTRAR
OF CO-OPERATIVE SOCIETIES, MAHARASHTRA STATE, PUNE- 411001.

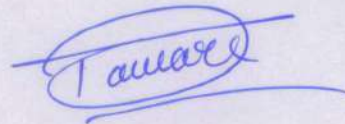
६० वे प्रकाशन | 60 th Issue

प्रस्तावना

‘एकत्र येणे ही एक सुरुवात आहे, एकत्र राहणे ही प्रगती आहे, आणि एकत्र काम करणे म्हणजे यश’ या उक्तीस अनुसरून समान ध्येयाच्या लोकांच्या एकत्रित सहभागातून सहकारी संस्था उभी राहते. या सहकारी संस्था माणसांच्या दररोजच्या कामकाजाशी निगडीत असतात. ग्रामीण भागातील अर्थकारणाला गती देण्याबरोबर नागरी भागातील नागरीकांचे जीवन सुसह्य करण्यात या सहकारी संस्थांचा मोठा वाटा आहे. यात प्राथमिक कृषी पतपुरवठा संस्था, बिगर कृषी पत पुरवठा संस्था, नागरी पतसंस्था, नागरी बँका, कृषी उत्पन्न बाजार समित्या, दुध संकलन संस्था, मत्स्य उत्पादकांच्या संस्था, विविध उत्पादकांच्या संस्था, साखर कारखाने, गृहनिर्माण संस्था, विविध प्रकारच्या पणन संस्था, विविध प्रकारच्या सेवा देणाऱ्यांच्या संस्था यांचा समावेश होतो.

महाराष्ट्रात सहकारी संस्थांची संख्या व त्यामधील व्यावसायिक उलाढाल या मध्ये सन १९६० ते २०२३ या कालावधीमध्ये मोठ्या प्रमाणावर वाढ झाली आहे. या प्रकाशनामध्ये या सहकारी संस्थांच्या संख्या, सभासद संख्या, खेळते भांडवल, वसूल भांडवल, ठेवी, दिलेले कर्ज, येणे कर्ज, उत्पादक मालाचे मूल्य, नफ्यातील व तोट्यातील संस्था, सहकार विभागाच्या विविध योजनांच्या उद्दिष्ट व साध्य इत्यादी बाबींची माहिती दशवार्षिक शृंखलेच्या स्वरूपात दिलेली आहे.

या प्रकाशनातील माहितीच्या आधारे सहकारी संस्थेच्या निबंधकाला सहकार चळवळीचा मित्र, तत्वज्ञ व मार्गदर्शक म्हणून भुमिका आणखी उत्तमतेने पार पाडता येईल. या बाबी विचारात घेता ‘महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळ — एका दृष्टिक्षेपात’ हा ६० वा अंक प्रकाशित करतांना मला आनंद होत आहे. सहकारी संस्थांच्या कामकाजाचे व व्यवहाराचे स्वरूप समजण्यासाठी, आणि त्यातील वैविध्याचे आकलन होण्यासाठी सदरची माहिती निश्चित उपयोगी पडेल. तसेच या माहितीचा प्रशासकीय कामकाजासाठी, सहकार चळवळीच्या अभ्यासकांसाठी देखील उपयोग पडेल अशी मला खात्री आहे.

(दिपक तावरे भा.प्र.से.)

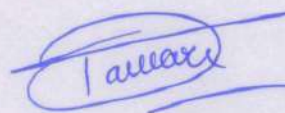
सहकार आयुक्त व निबंधक, सहकारी संस्था,
महाराष्ट्र राज्य, पुणे

Preface

"Coming together is a beginning; keeping together is progress; working together is success." According to it, a co-operative society has a collective participation which refers to that type of business organization wherein people work together for a common goal, i.e. welfare for its members. These co-operatives play a major role in accelerating the rural economy as well as in making the lives of citizens in urban areas easier. These include Primary Agricultural Credit Societies, Non-Agricultural Credit Societies, Urban Credit Societies, Urban Banks, Agricultural Produce Market Committees, Milk Collection Societies, Fish Producer's Societies, Various Producer's Societies, Sugar Factories, Housing Societies, different types of Marketing Societies, different types of Service Provider's Societies.

The number of cooperative societies in Maharashtra and their business turnover has increased significantly between 1960 and 2023. In this publication, information about the number of Co-Operative Societies, Memberships, Working Capital, Paid-up Capital, Loan Advance, Outstanding loans, Deposits, Value of Outputs, Profit and Loss Institutions, objectives and achievements of various schemes of the Co-operative Department etc. are given in the form of decennial series.

On the basis of the information contained in this publication, the Registrar of Cooperative Societies will be able to play the role of a Friend, Philosopher and Guide of the cooperative movement in a better way. Considering these aspects, I am happy to publish the 60th edition of 'Cooperative Movement in Maharashtra - At a Glance'. This information will certainly be useful in understanding the nature of work and transactions of co-operatives and in understanding their diversity. I am sure that this information will also be useful for administrative work and for the scholars of the cooperative movement.

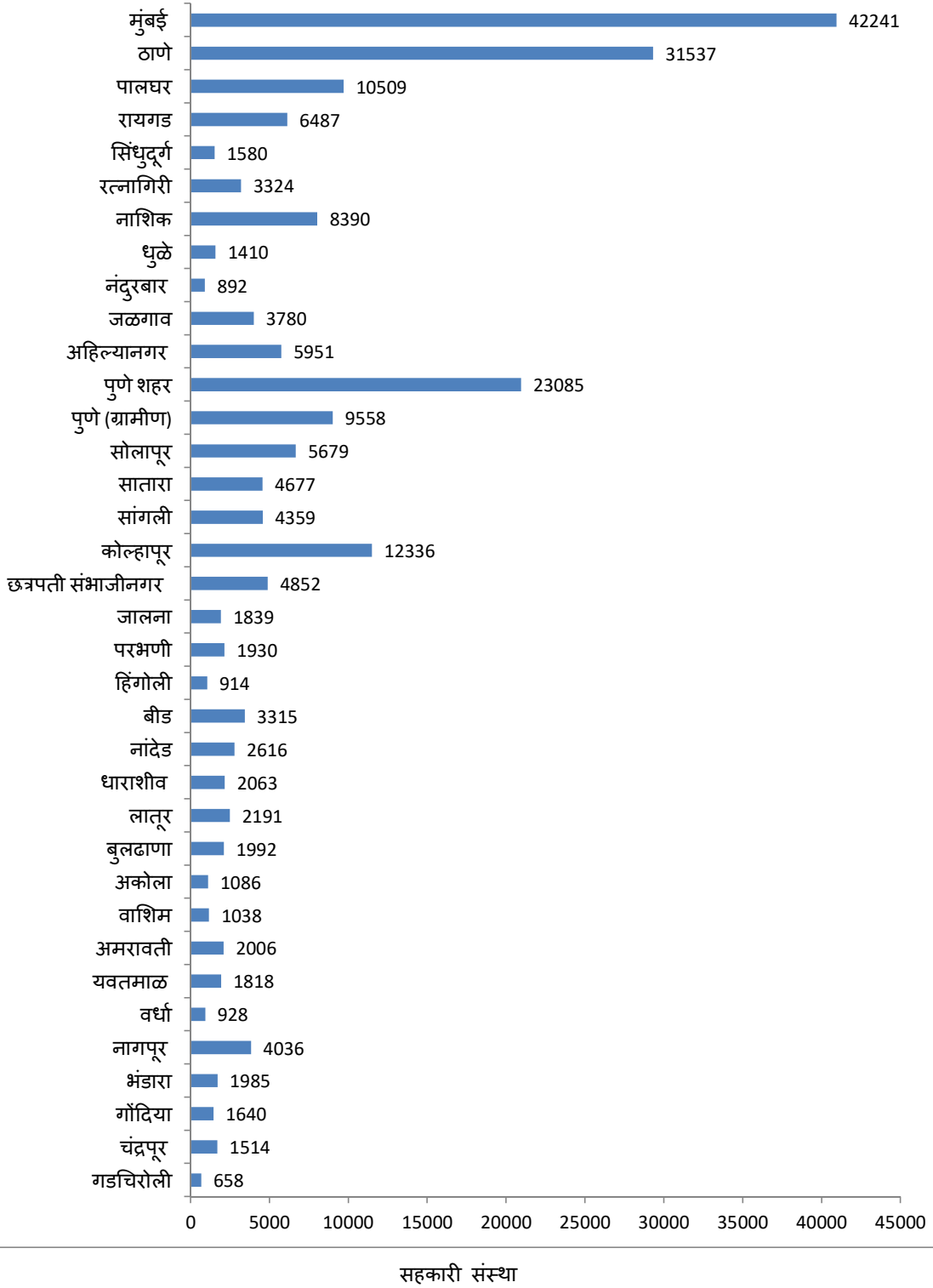
(Deepak Taware I.A.S.)
Commissioner for Co-operation &
Registrar, C.S., M.S., Pune

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळ
एका दृष्टीक्षेपात – 2023
(दिनांक ३१/०३/२०२३ अखेरची माहिती)

CO-OPERATIVE MOVEMENT AT A GLANCE
IN MAHARASHTRA – 2023
(INFORMATION AS ON 31/3/2023)

दि.31/03/2023 अखेर सहकारी संस्थांची संख्या

जिल्हा

अनुक्रमणिका CONTENTS

तक्ता क्रमांक	तपशील	पृष्ठ क्रमांक
Table No.	Particulars	Page No.
1	2	3
भाग अ - राज्यस्तरीय माहिती		
Part A - STATE LEVEL INFORMATION		
A-1 & A-2	महाराष्ट्राची महत्त्वाची सामान्य माहिती Important General Information of Maharashtra	2-3
A-3	महाराष्ट्र राज्यातील सहकारी चळवळीची प्रगती Progress in Co-operative Movement in Maharashtra	4
A-4	महाराष्ट्र राज्यातील प्रकारानुसार सहकारी संस्था व सभासद Sectorwise Number of Co-operative Societies and Members	5
A-5	राज्यातील सहकारी संस्थांची तुलनात्मक आकडेवारी Comparative Statistics of Co-operative Societies in the State	6
A-6	महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित Maharashtra State Co-operative Bank Limited	7
A-7	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका District Central Co-operative Banks	8
A-8	महाराष्ट्र राज्य सहकारी गृहनिर्माण वित्तीय महामंडळ मर्यादित Maharashtra State Co-operative Housing Finance Corporation Limited	9
A-9	प्राथमिक शेती पतसंस्था Primary Agriculture Credit Societies	10-11
A-10	खेळत्या भाग भांडवलाच्या आकाराच्या वर्गवारीनुसार प्राथमिक शेती पत संस्थांची विभागवार आकडेवारी Divisionwise Classification of Primary Agricultural Credit Societies by their size of Working Capital	12-13
A-11	वाटप केलेल्या अल्प मुदत कर्जाच्या वर्गवारीनुसार प्राथमिक शेती पत संस्थांची विभागवार आकडेवारी Divisionwise Classification of Primary Agricultural Credit Societies by Amount of Short Term Loans Advanced	12-13
A-12	प्राथमिक शेती पत संस्था : दिलेली कर्जे, येणे कर्ज, कर्ज मागणी, वसुली व थकबाकी Primary Agricultural Credit Societies : Advances, Outstanding , Demand, Recoveries and Overdues	14
A-13	धारण क्षेत्रानुसार सभासदांना प्राथमिक शेती पतपुरवठा संस्थांनी केलेले अल्प व मध्यम मुदत कर्ज वाटप Holdingwise Short Term and Medium Term Advances made by Primary Agricultural Credit Societies	15

अनुक्रमणिका - चालू
CONTENTS-Contd.

तक्ता क्रमांक	तपशील	पृष्ठ क्रमांक
Table No. 1	Particulars 2	Page No. 3
A-14	प्राथमिक शेती पत संस्थांनी केलेले अल्प मुदत पिकनिहाय कर्ज वाटप Cropwise short Terms Loans issued by primary Agricultural Credit Societies	16
A-15	प्राथमिक शेती पत संस्था : अनुसूचित जाती/जमातीचा समावेश Primary Agricultural Credit Societies : Coverage of Scheduled Caste/Scheduled Tribes	17
A-16	प्राथमिक शेती पत संस्था Primary Agricultural Credit Societies	16
A-17	प्राथमिक सहकारी बँका Primary Co-operative Banks	18
A-17 (a)	पगारदार नोकरांच्या पत संस्था Salary Earner's Credit Societies	19
A-17 (b)	इतर पत संस्था Other Credit Societies	19
A-18	महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ मर्यादित Maharashtra State Co-operative Marketing Federation Limited	20
A-18 (a)	महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ मर्यादित Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation Limited	20
A-19	एकाधिकार कापूस खरेदी योजना Cotton Monopoly procurement Scheme	21
A-20	महाराष्ट्र राज्य मच्छिमार सहकारी संघ मर्यादित Maharashtra Rajya Machhimar Sahakari Sangh Limited	22
A-21	महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्राहक महासंघ मर्यादित Maharashtra State Co-operative Consumers Federation Limited	22
भाग ब - मध्यवर्ती व प्राथमिक संस्थांची माहिती		
Part B - Information on Central and Primary Societies		
B-1	दुग्ध संघ Dairy Unions	23
B-2	जिल्हा मध्यवर्ती पणन संस्था District/Central Marketing Societies	23
B-3	मच्छिमारी संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक) Fisheries Co-operative Societies (Central and Primary)	24
B-4	सहकारी ग्राहक संस्था (घाऊक) Co-operative Consumers Societies (Wholesale)	24
B-5	प्राथमिक सहकारी ग्राहक संस्था Primary Co-operative Consumers Societies	25
B-6	महिला सहकारी संस्था Women Co-operative Societies	25

अनुक्रमणिका - चालू
CONTENTS-Contd.

तक्ता क्रमांक	तपशील	पृष्ठ क्रमांक
Table No. 1	Particulars 2	Page No. 3
B-7	प्राथमिक पणन संस्था Primary Marketing Societies	26
B-8	दुग्ध संस्था Dairy Societies	26
B-9	प्राथमिक सहकारी गृहरचना संस्था Primary Co-operative Housing Societies	27
B-10	उपसा जलसिंचन सहकारी संस्था Co-operative Lift Irrigation Societies	27
B-11	सहकारी औद्योगिक वसाहती Co-operative Industrial Estates	28
B-12	प्राथमिक औद्योगिक सहकारी संस्था (विणकर संस्था व्यतिरिक्त) Primary Industrial Co-operative Societies (Other than weavers)	28
B-13	जंगल कामगार सहकारी संस्था Forest Labourers Co-operative Societies	29
B-14	मजूर कंत्राट सहकारी संस्था Labour Contract Co-operative Societies	29
भाग क - उत्पादक व प्रक्रिया संस्थांची माहिती		
Part C - Information on Productive and Processing Societies		
C-1 (a&b)	सहकारी साखर कारखाने Co-operative Sugar Factories	30-31
C-2	सहकारी सूत गिरण्या Co-operative Spinning Mills	32
C-3	प्राथमिक हातमाग सहकारी संस्था Primary Handloom Co-operative Societies	33
C-3(a)	प्राथमिक यंत्रमाग सहकारी संस्था Primary Powerloom Co-operative Societies	33
C-4	कापूस पिंजणी व गासडया बांधणी संस्था (प्रक्रिया संस्था) Cotton Ginning and Pressing Societies	34
C-5	तेल गिरण्या Oil Mills	34
C-6	भात गिरण्या Rice Mills	35
C-7	इतर प्रक्रिया संस्था Other Processing Societies	35

अनुक्रमणिका - चालू
CONTENTS-Contd.

तक्ता क्रमांक	तपशील	पृष्ठ क्रमांक
Table No.	Particulars	Page No.
1	2	3
भाग ड - संकीर्ण		
Part D - Miscellaneous		
D-1	अनुसूचित जाती / जमाती संबंधित सहकारी चळवळीतील काही पैलू Some Facts of Co-operative Movement relating to Scheduled Castes and Scheduled Tribes	36
D-2	सहकारी क्षेत्रातील गोदामे आणि त्यांची क्षमता No. of Godowns in Co-operatives and their Capacity	37
D-3	मुंबई सावकार नियंत्रण कायदा 1946 Mumbai Money landing Act 1946	37
D-4	महाराष्ट्रात सहकार क्षेत्रात झालेली रोजगार निर्मिती Employment Generated through Co-operatives in Maharashtra	38
D-5	सहकारी संस्थांची लेखापरीक्षणबाबतची माहिती Information regarding audit of Co-operative Societies	39
D-6	महाराष्ट्र सहकारी कायदा 1960 चे कलम 81 प्रमाणे पशुसंवर्धन, दुग्ध व मच्छिमार संस्थांचा लेखापरीक्षण तपशील Information regarding the Animal Husbandary Dairy and Fisheries Co-operative Societies to be audited by the Departmental Audit Staff under Section 81 of the Maharashtra Co-operative Societies Act, 1960	40
D-7	योजनानिहाय नियतव्यय आणि खर्च Planwise Outlay and Expenditure.	41
D-8	योजनानिहाय आर्थिक व भौतिक उद्दिष्टे साध्य Schemewise Financial & Phisysical Achivement	42
परिशिष्ट १	जिल्हानिहाय प्रकारानुसार सहकारी संस्था	43-50
Appendix-1	Districtwise and Typewise Co-operative Societies	
परिशिष्ट 2	महाराष्ट्र राज्यातील शिखर/ राज्यस्तरीय सहकारी संस्थांची यादी	51
Appendix-2	List of Appex/State Co-operative Institutions in Maharashtra State	
परिशिष्ट 3	सहकार विभागातील महत्त्वाचे दूरध्वनी क्रमांक	52-53
Appendix-3	List of Telephone in Co-operative Department	

भाग-ए / PART-A

राज्यस्तरावरील महत्वाची आकडेवारी

STATE LEVEL INFORMATION ON SELECTED ITEMS

A-1 : Important General Information of Maharashtra

बाब Item 1		परिमाण Unit 2	संदर्भ Reference 3	महाराष्ट्र Maharashtra 4
I) सामान्य / GENERAL				
1. भौगोलिक क्षेत्र	Geographical Area	हजार चौ.कि.मी. Sq.Kms.	2022	308
2. समुद्र किना-याची लांबी	Coastal length	कि.मी. . Kms.	2022	720
3. महसूल विभाग	Revenue Divisions	संख्या No.	2022	6
4. जिल्हे	Districts	संख्या No.	2022	36
5. तालूके	Talukas	संख्या No.	2022	355
6. एकूण खेडी	Total Villages	संख्या No.	2022	43665
पैकी वस्ती नसलेली	of which deserted	संख्याNo.	2022	2706
7. शहरे/संकूले	Cities/Urban Agglomerations	संख्याNo.	2022	534
II) लोकसंख्या / Population *				
8. एकूण लोकसंख्या	Total Population	हजारात (000)	2011	112374
(अ) पुरुष	Males	हजारात (000)	2011	58243
(ब) स्त्रिया	Females	हजारात (000)	2011	54131
9. ग्रामीण लोकसंख्या	Rural Population	हजारात (000)	2011	61556
(अ) ग्रामीण लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	Rural Population percentage to total	टक्के (%)	2011	54.8
10. अनुसूचित जातीची लोकसंख्या	Scheduled Castes Population	हजारात (000)	2011	13276
11. अनुसूचित जमातीची लोकसंख्या	Scheduled Tribes Population	हजारात (000)	2011	10510
12. अनुसूचित जातीच्या लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	Percentage of Scheduled Castes Population to total Population	टक्के (%)	2011	11.8
13. अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी प्रमाण	Percentage of Scheduled Tribes Population to total population	टक्के (%)	2011	9.4
14. दश वार्षिक लोकसंख्या वाढीचा दर	Percentage Decennial growth rate of population	टक्के (%)	2011	16
15. लोकसंख्येची घनता	Population Density	लोकसंख्या/चौ.किमी Persons per Sq.Kms.	2011	365
16. स्त्री -पुरुष प्रमाण	Sex Ratio	दर हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या of Females per 1000 Males	2011	929
17. कुटुंबातील माणसांची सरासरी संख्या	Average Household Size.	संख्या No.	2011	4.6
18. साक्षरतेचे प्रमाण	Literacy percentage	टक्के (%)	2011	82.3
(अ) पुरुषांमध्ये	in Males	टक्के (%)	2011	88.4
(ब) स्त्रियांमध्ये	in Females	टक्के (%)	2011	75.9

टिप / Note- *अस्थायी /Provisonal

आधार / Source- महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी-2022-23

ए-2 : महाराष्ट्राची महत्त्वाची सामान्य माहिती
A-2 : Important General Information of Maharashtra

बाब Item 1	परिमाण Unit 2	संदर्भ Reference 3	महाराष्ट्र Maharashtra 4
III) शेती / AGRICULTURE			
19. निव्वळ पेरणी क्षेत्र	Net area Sown	हजार हेक्टर्स Thousand Hectares	2021-22 16590
20. पिकाखालील स्थूलक्षेत्र	Gross Cropped Area	हजार हेक्टर्स Thousand Hectares	2021-22 24149
पैकी सिंचनाखालील क्षेत्र	Of which gross area irrigated.	हजार हेक्टर्स Thousand Hectares	2021-22 उ.ना.
21. वहिती खातेदारांची संख्या	Operational Holdings	संख्या हजारात	2018-19 15285
वहिती क्षेत्र	(area in Thousand Hectares)	हजार हेक्टर्स	2018-19 20506
वहिती सरासरी क्षेत्र (हेक्टर)	Hectare	हेक्टर	2018-19 1.34
22. महत्त्वाच्या पिकाखालील क्षेत्र व उत्पादन		क्षेत्र (हजार हेक्टर्समध्ये)	उत्पादन (हजार टनात)
Area and production of Important Crops	Area (in '000 Hectares)	2021-22	Production (in '000 tonnes) 2021-22
1	2	3	
तांदूळ	Rice	1575	3435
गहू	Wheat	1132	2144
ज्वारी	Jawar	2285	2150
बाजरी	Bajara	667	619
सर्व तृणधान्ये	All Cereals	7052	12062
सर्व अन्नधान्ये	All Foodgrains	11873	16949
सर्व कडधान्ये	All Pulses	4821	4887
ऊस	Sugarcane (Harvested)	1489	139159
भुईमुग	Groundnut	320	401
कापूस (रुई)	Cotton (Lint)	4410	7791
23. दर हेक्टरी वापरलेली रासायनिक खते		किलोग्राम	149.5#
Consumption of Fertilisers per hectare of Cropped area.		Kilogram	
24. राज्य उत्पन्न (चालू किमतीनुसार)		कोटी रुपये	2021-22 2690525
State Income at Current Price		Crores Rs.	
25. दरडोई राज्य उत्पन्न (चालू किमतीनुसार)		रुपये	2021-22 215233
Per Capital State Income at Current Prices		Rs.	

टीप/ Note- *अस्थायी / Provisional # Anticipated

आधार / Source- महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी-2022-23

ए-3 : महाराष्ट्र राज्यातील सहकारी चळवळीची प्रगती

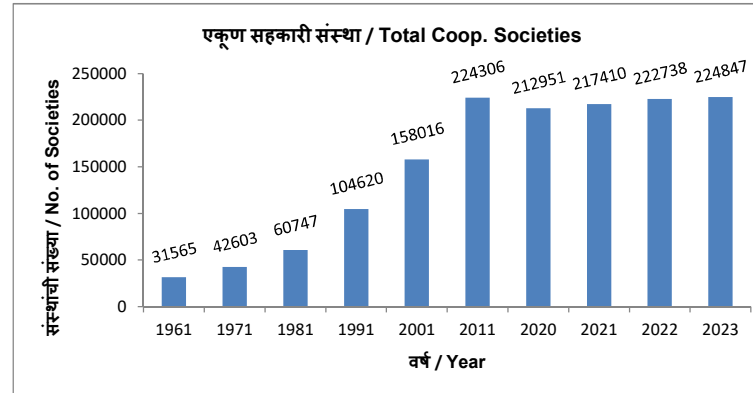
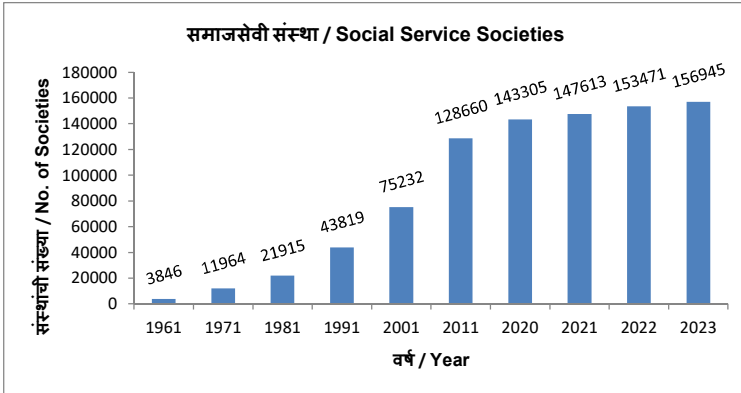
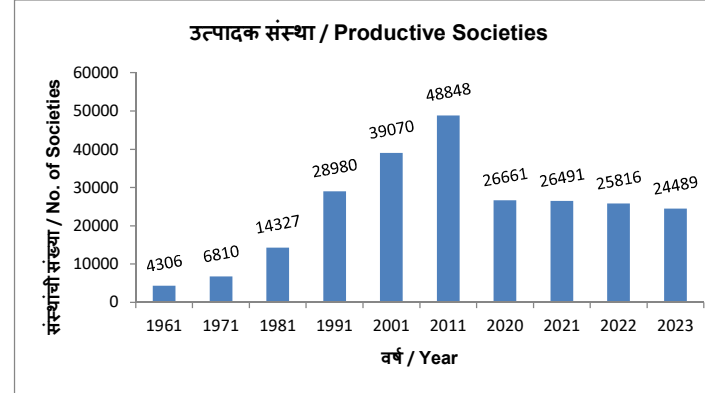
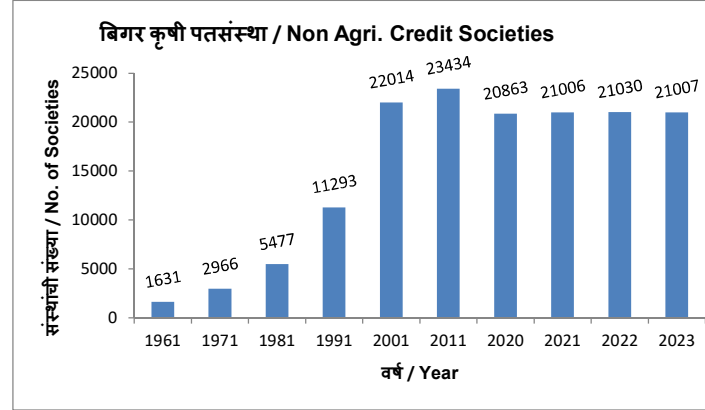
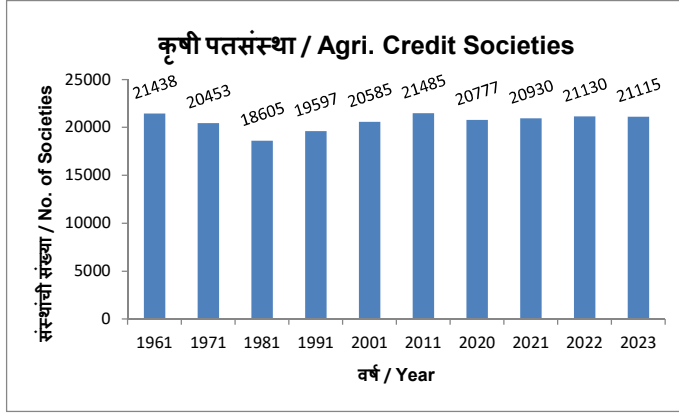
A-3 : Progress in Co-operative Movement in Maharashtra

(सभासद लक्षात व रुपये टोटल / Members in Lakh and Rs. in Crores)

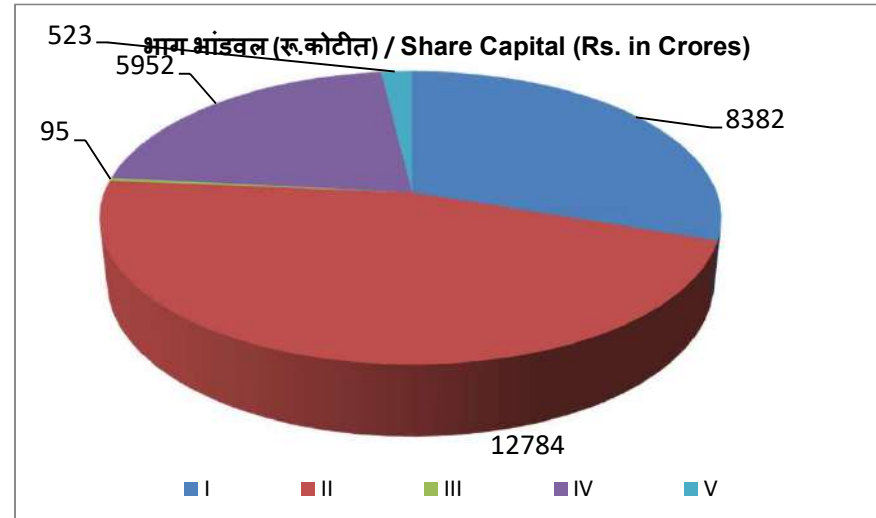
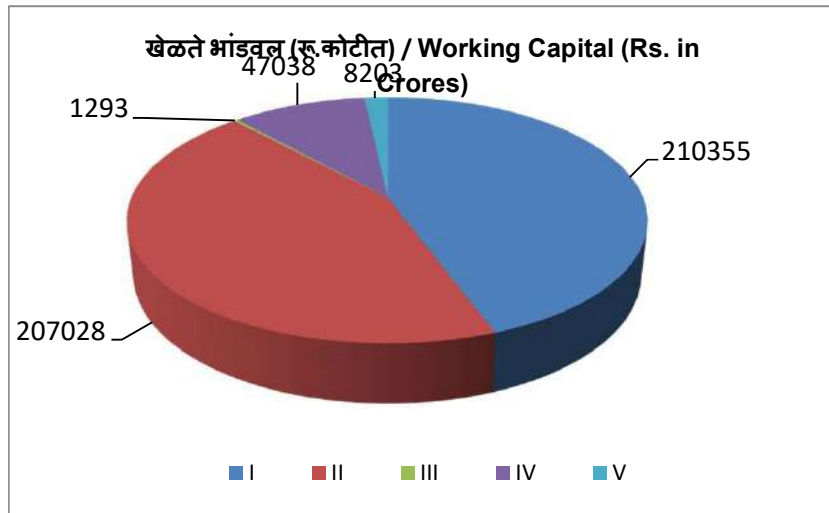
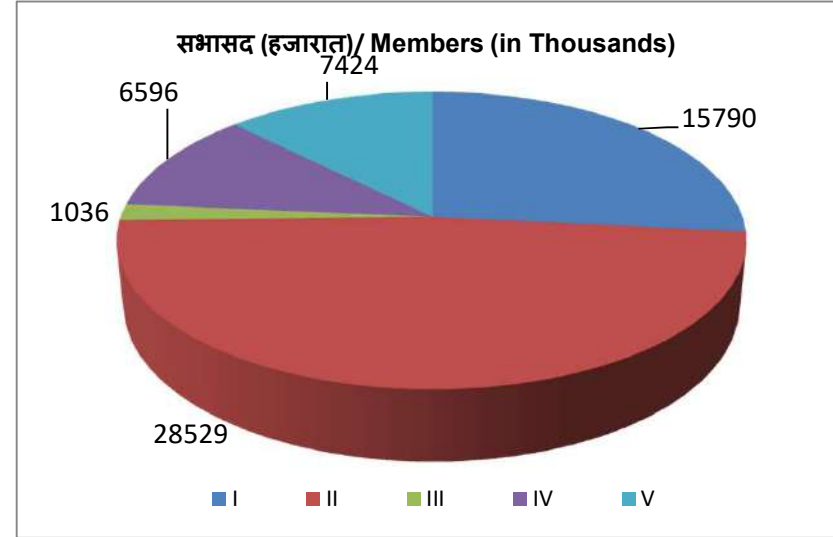
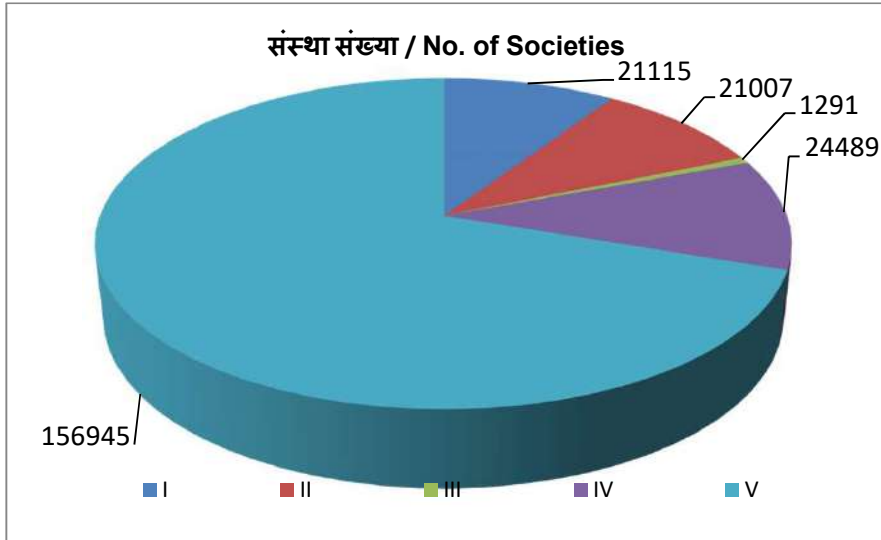
बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
एकूण सहकारी संस्था	31565	42603	60747	104620	158016	224306	212951	217410	222738	224847	
एकूण सभासद	42	86	148	270	430	530	575	581	587	593	Total Members
वसुल भागभांडवल	53	238	600	1957	7560	20543	26564	26541	27261	27514	Paid up Share Capital
पैकी शासनाचे	8	39	105	385	1150	1965	3929	3648	2965	2535	of which Government
स्वनिधी	73	345	1207	3935	17770	45934	76370	80376	84373	88376	Own Funds
ठेवी	76	315	1939	11048	74462	132490	227505	231768	240051	245805	Deposits
खेळते भांडवल	326	1490	5210	24713	134441	248434	424402	449966	460720	480792	Working Capital
वर्षातील कर्जवाटप (निव्वळ)	95	348	1116	6300	43392	98403	165741	160129	161445	158402	Loan advanced (Net)
लेखापरीक्षण वर्गीकरण											Audit Classification of Societies
अ	3110	3600	3671	4966	N.A.	6390	17277	17468	18451	18936	A
ब	10921	12343	11670	13581	N.A.	15849	62301	62681	75610	80643	B
क	7515	16122	18854	17058	N.A.	13351	19212	19102	22941	24295	C
ड	3088	3886	3477	862	N.A.	2409	2663	2676	2736	2766	D
वर्ग न दिलेल्या	291	865	774	4006	N.A.	340	981	950	775	691	Not Classified
लेखापरीक्षण न झालेल्या	6640	5787	22301	67747	N.A.	76105	66643	64547	51202	44935	Not Audited
लेखापरीक्षणसाठी अपात्र	-	-	-	-	N.A.	805	2998	2087	4180	4383	Not due for Audit

N.A. : Not Available / उपलब्ध नाही

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळीची प्रगती / Growth of Co-operative Movement in Maharashtra

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळीची प्रगती / Growth of Co-operative Movement in Maharashtra
प्रकारनिहाय सहकारी संस्थांची संख्या, सभासद, खेळते भांडवल आणि भागभांडवल (2023)

ए-4 : महाराष्ट्र राज्यातील प्रकारानुसार सहकारी संस्था व सभासद
A- 4 : Sectorwise Number of Co-operative Societies and Members

(सभासद लाखात /Members in Lakh)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
कृषि पत संस्था (PACS, 1. DCC, MSC bank, MSHFC etc.)											1. Agricultural Credit Societies (PACS, DCC, MSC bank, MSHFC etc.)
संख्या	21438	20453	18605	19597	20585	21485	20777	20930	21130	21115	No.
सभासद	22.55	38.83	64.47	90.07	114.96	152.48	155.23	155.26	154.69	154.5	Members
2. बिगर कृषि पत संस्था											2. Non-Agricultural Credit Societies.
संख्या	1631	2966	5477	11293	22014	23434	20863	21006	21030	21007	No.
सभासद	10.87	24.38	37.59	93.02	184.68	216.18	281.66	280.85	284.46	285.3	Members
3. पणन संस्था											3. Marketing Societies
संख्या	344	410	423	931	1115	1779	1345	1370	1291	1291	No.
सभासद	1.41	2.82	4.71	7.47	8.4	13.37	10.26	10.41	10.30	10.35	Members
उत्पादक संस्था 4. (साखर कारखाने, भात गिरण्या इ.)											4. Productive Enterprises (Sugar Factories, Rice Mills etc.)
संख्या	4306	6810	14327	28980	39070	48848	26661	26491	25816	24489	No.
सभासद	3.23	9.59	21.24	41.49	63.39	80.10	60.43	65.08	63.56	65.92	Members
समाजसेवी सहकारी 5. संस्था (ग्राहक भांडारे, गृहनिर्माण इ.)											5. Social Service (Consumer Socys, Housing etc.)
संख्या	3846	11964	21915	43819	75232	128660	143305	147613	153471	156945	No.
सभासद	3.94	10.38	19.99	34.12	58.79	68.09	67.30	69.89	71.87	74.23	Members
एकूण											All Societies
संख्या	31565	42603	60747	104620	158016	224306	212951	217410	222738	224847	No.
सभासद	42	86	148	266.17	430.22	530.22	574.88	581.49	584.88	590.3	Members

ए-5 - महाराष्ट्रातील सहकारी संस्थांची तुलनात्मक आकडेवारी 2022-23					
A-5 - Comparative Statistics of Co-operative Societies in the State 2022-23					
(रु.कोटीत / Rs. in Crore)					
अ.क्र. Sr. No.	बाब			वर्षामधील प्रतिशत वाढ(+) / घट(-) Percentage increase (+) / decrease(-) during	Item
		2021-22	2022-23		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)
1.	संस्थांची संख्या	222738	224847	0.95	Number of Societies
2.	सभासदांची संख्या (लाखात)	587	590	0.51	Number of Members (in Lakhs)
3.	भरणा केलेले भागभांडवल	27261	27514	0.93	Paid up share Capital
4.	ठेवी	240051	245805	2.40	Deposit
5.	खेळते भांडवल	460720	480792	4.36	Working Capital
6.	कर्जवाटप (निव्वळ)	161445	158402	-1.88	Advances (Net)
	नफा झालेल्या संस्था				Societies in Profit
7.	संख्या	54925	54369	-1.01	i) Number
8.	नफा	6136	6689	9.01	ii) Profit
	तोटा झालेल्या संस्था				Societies in Loss
9.	संख्या	38370	39241	2.27	i) Number
10.	तोटा	10541	9500	-9.88	ii) Loss

ए-6 : महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित

A-6 : Maharashtra State Co-operative Bank Limited

(सभासद हजारात व रु.लाखात /Members in thousand and Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2021	2022	2023	Item
एकूण शाखा (मुख्यालयासह)	20	24	44	43	53	53	62	62	62	No. of Branches (including H.O.)
सभासदनाममात्र सभासदांसह)	11	16	16	26	33	2	2	2	2	Members (including Nominal)
भागभांडवल	326	826	1103	2816	9586	42541	61889	54435	54831	Share Capital
पैकी शासनाचे	118	203	200	-	-	10000	10000	0	0	Of which Govt.
स्वनिधी	425	1885	8254	28922	97555	426350	527247	602671	656128	Owned Funds
ठेवी	2153	9332	42994	209362	913582	1742873	2030762	2106684	1861355	Deposit
देय कर्ज	2286	6894	880	61636	204624	370937	828347	813039	1152842	Borrowings outstanding
खेळते भांडवल	5254	18741	54483	310125	1314698	2544410	3470368	3636671	3804740	Working capital
गुंतवणूक	-	-	-	48863	299049	1198757	928451	819524	599858	Investment
वर्षातील कर्जवाटप (कॅश क्रेडीट व बिलासह)	7785	33233	125104	213016	846649	1188786	2121906	2059151	2079074	Gross loan advanced during the year (including Cash Credit and Bills)
पैकी अल्पमुदत	N.A.	31476	123807	185550	786636	1086400	1845837	1718496	1530602	Of which short Term
पैकी ऋतुकालिक शेतकामासाठी	N.A.	8013	10915	38643	148550	470645	805912	900915	647439	Of which seasonal Agril. loans (SAO)
मध्यम व दीर्घ मुदत (सन2016 पासून)	N.A.	1757	1296	27466	60013	102386	276069	340655	548472	Medium&Long Term Term Loans(From 2016)
येणे कर्ज (एकूण)	3742	14190	31076	217314	834491	1098896	2329454	2596035	2645005	Outstanding (Total)
पैकी अल्पमुदत	3246	11277	28361	167751	665249	843922	1608356	1752551	1592414	Of which short-term
पैकी ऋतुकालिक शेतकामासाठी	1940	4885	4812	23284	97664	331558	876397	1027181	634125	of which SAO
मध्यम व दीर्घ मुदत (सन2016 पासून)	496	2913	2715	49563	169242	254974	721098	843484	1052591	Medium&Long Term Term Loans(From 2016)
थकीत कर्ज	84	207	2246	6171	67888	187357	167303	175598	209176	Loans overdue
थकबाकीचे येणे कर्जाशी शेकडा प्रमाण	2.24	1.46	7.23	2.84	8.14	17.05	7.18	6.76	7.91	Percentage of overdues to outstanding
जाहिर केलेले लाभांश (%)	5	6	7	10	N.A.	-	10	10	10	Dividend declared (%)
वर्षातील नफा (+) / तोटा (-)	20	100	162	686	732	-25191	36441	60280	60932	Amount of Profit (+) / Loss (-)

आधार : महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित, मुंबई.

Source : Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai.

N. A.: Not Available./ उपलब्ध नाही.

SAO : Seasonal Agricultural Operations

ए-7 : जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँका
A-7 : District Central Co-operative Banks

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
सभासद हजारात आणि रुपये लाखात/ Members in thousand and Rs.in Lakhs)											
बँक संख्या	35	35	26	30	30	31	31	31	31	31	Banks (No.)
शाखा संख्या (मुख्यालयासहित)	N.A.	867	1703	3147	3718	3720	3700	3722	3706	3689	Branches (incl. H.O.)
सभासद (एकूण)	57	55	62	84	114	153	201	200	232	248	Total Members
पैकी सहकारी संस्था	22	30	36	60	85	101	111	110	111	111	Of which Co-operative Societies
पैकी वैयक्तिक / संस्था	35	25	26	24	29	52	90	90	121	137	Of which individuals others
भागभांडवल	653	2515	4563	18896	68315	168303	370931	364898	384546	408676	Share Capital
पैकी शासनाचे	199	669	806	774	785	1318	23508	23467	23467	23366	Of which Government
स्वनिधी	820	3474	10206	37587	240999	838100	1820882	2024291	2014534	1602958	Owned Funds
ठेवी	2647	11323	58814	319940	1786285	4661118	9154073	9887658	10308982	10646464	Deposits
देय कर्ज	2465	8055	9355	91107	244574	400351	653695	910188	1734932	1335342	Borrowings outstanding
खेळते भांडवल	6093	23637	83526	483492	2427842	6219382	11008257	13278339	13789227	14634284	Working Capital
कर्ज वाटप											<u>Term Loans Advanced</u>
वर्षातील कर्जवाटप	5125	12084	27870	119196	2020830	2790399	3986311	4198762	4201172	6057806	Loans advanced during the year
पैकी ऋतुकालिक शेतकामासाठी	N.A.	9531	19692	56359	695461	978590	1057914	1398852	1201676	2041138	Of which SAO
येणे कर्ज (एकूण)	4361	17846	49427	307836	1358906	3017303	5754930	6381799	6135758	7140494	Loans outstanding (Total)
पैकी ऋतुकालिक शेतकामासाठी	N.A.	11081	26174	80725	358850	882458	1969672	1190128	1411459	2211485	Of which SAO
पैकी इतर	N.A.	6765	23253	227111	1000056	105781	187367	669883	607025	106448	Others
पैकी संस्थांकडून	6265	17676	47701	283188	1243056	630085	88373	957471	1192748	1171732	From Societies
पैकी वैयक्तिक	96	170	1726	24648	115850	420471	865603	941398	670745	679078	From individuals
मागणी (मुद्दल)	N.A.	13295	36391	162528	15947	1331122	3069616	2998919	3939741	4523059	Demand (Principal)
वसुली	N.A.	8842	21843	110712	505334	833794	1576229	2056984	2570834	3277265	Recovery
वसुलीचे मागणीशी प्रमाण	N.A.	66.5	60	68.1	70.6	62.60	51.35	68.59	65.25	72.46	Percentage of Recovery to demand
थकबाकी	460	4452	14452	56151	201613	584987	1511101	1864939	1568868	1559091	Loans overdue
थकबाकीचे येणे बाकीशी प्रमाण	10.5	24.9	29.2	18.2	14.8	19.39	26.26	29.22	25.57	21.83	Percentage of overdue to outstanding
नफ्यातील बँका	-	-	-	-	22	20	20	21	21	21	No. of Banks in Profit
नफा	50	140	376	1714	9579	20626	34860	48616	56903	371195	Amount of Profit
तोट्यातील बँका	-	-	-	-	8	11	11	10	10	10	No. of Banks in Loss
तोटा	-	-	-	-	13097	135061	219303	207604	21308	249619	Amount of loss

N. A.: Not Available./उपलब्ध नाही

SAO : Seasonal Agricultural Operations.

आधार : महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक मर्यादित, मुंबई.

Source : Maharashtra State Co-operative Bank Ltd., Mumbai.

ए-८ : महाराष्ट्र राज्य सहकारी गृहनिर्माण वित्त महामंडळ मर्यादित
A-8: Maharashtra State Co-operative Housing Finance Corporation Ltd.

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
सभासद (00)	2	21	51	97	118	109	103	103	102	103	Membership(00)
भागभांडवल	16	343	949	2572	2897	2206	1917	1916	1908	1875	Share Capital
स्वनिधी	16	431	1718	4449	2451	8752	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Owned Funds
देय क र्ज	30	3494	9325	29882	21238	2653	63098	63097	63098	63098	Borrowings
खेळते भांडवल	48	4111	11576	36142	44876	12618	8791	9085	9129	913	Working Capital
क र्ज वाटप (वर्षातील)	35	831	914	9075	195	644	64403	7708	66402	64403	Loans Advanced
कर्ज वसुली	-	120	549	7448	7450	1768	390	95	144	310	Loans Recovered
येणे क र्ज	35	3902	9436	31802	27488	9011	4648	4554	4414	3687	Loans Outstanding
कर्ज मंजूर झालेल्या गाळ्यांची संख्या (प्रोग्रेसीव्ह) (00)	N.A.	561	1165	1933	2161	2185	N.A.	2186	2186	2186	Tenements for Which Loans Sanctioned (Progressive)(00)
बांधकाम पूर्ण झालेले गाळे (प्रोग्रेसीव्ह)(00)	N.A.	226	543	876	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	2186	2186	Tenements Completed (Progressive)(00)
बांधकाम चालू असणारे गाळे (00)	N.A.	335	622	1056	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	0	0	Tenements under Construction (00)
नफा (+) / तोटा (-)	Neg.	23	126	336	-1891	64	N.A.	-107	-76	-76	Profit (+) / Loss (-)

टिप/ Note :-1) N.A.: Not Available / उपलब्ध नाही 2) Neg.: Negligible /गौण

आधार / Source- महाराष्ट्र राज्य सहकारी गृहनिर्माण वित्त महामंडळ मर्यादित

अ.क्र.	बाब	1961	1971	1981	1991	2001
1.	संस्था	18998	20014	18389	19491	20524
	अ) पैकी कृषि सहकारी संस्था	N.A.	N.A.	28	25	21
	ब) पैकी आदिवासी सहकारी संस्था	N.A.	N.A.	270	972	984
2.	सभासद संख्या (हजारात)	1827	3136	5391	7507	10121
	अ) पैकी कृषि सहकारी संस्थांचे	N.A.	N.A.	54	53	64
	ब) पैकी आदिवासी सहकारी संस्थांचे	N.A.	N.A.	482	243	698
3.	कर्जदार सभासद नवीन	1224	1329	1447	1909	3023
4.	येणे कर्ज असलेले सभासद	N.A.	1967	2657	3466	4416
5.	भाग भांडवल	1212	5231	10691	30719	96019
	अ) पैकी शासनाचे	90	142	238	928	981
6.	स्वनिधी	1519	6277	13386	37914	122414
7.	ठेवी	99	405	1035	2157	8792
8.	देय कर्ज	3681	14302	35943	123831	516790
9.	खेळते भांडवल	5668	20984	52695	178399	698768
10.	कर्ज वाटप (वर्षातील)	4036	11493	24993	76855	373412
11.	कर्ज मागणी	3990	15408	35004	127693	451903
12.	कर्ज वसुली	3125	9224	20044	78417	276550
13.	वसुलीचे मागणीशी शेकडा प्रमाण	78.3	59.9	57.3	61.4	61.1
14.	येणे कर्ज	4296	16483	38345	135192	530827
15.	थकीत कर्ज	865	6184	14965	49276	164498
16.	थकीत कर्जाचे येणे कर्जाशी शेकडा प्रमाण	20.1	37.5	39	36.4	32.2
17.	नफ्यातील संस्था	14289	10684	9407	11992	8212
18.	नफा	113	298	808	7356	11044
19.	तोट्यातील संस्था	4042	9114	8658	7284	12157
20.	तोटा	12	216	865	2657	17801

N.A.: Not Available. / उपलब्ध नाही.

पत संस्था

Credit Societies

(सभासद हजारात व रुपये लाखात / Members in thousand and Rs. in Lakhs)

2011	2020	2021	2022	2023	Sr.No.	Item
21402	20699	20836	20980	20972	1.	Societies
26	20	20	20	30		a) Of which Farmers Service Societies
946	893	893	856	889		b) Of which Adivasi Sah. Societies
14230	15307	15311	15464	15523	2.	Membership (000)
99	64	64	66	67		a) Of which Farmers Services Socys.
739	725	725	726	726		b) Of which Adivasi Sahakari Socys.
3735	3083	3072	3152	3175	3.	Borrowing Members (New)
4496	4417	4110	4209	4053	4.	Members with outstanding
183358	348460	342801	367288	372807	5.	Share Capital
612	884	970	1062	1150		a) Of which Government
269060	498491	494403	520507	527614	6.	Owned funds
14244	31507	31578	32317	32636	7.	Deposits
1014362	1447411	1396603	1426893	1406156	8.	Borrowings
1809588	2388558	2414423	2528956	2587699	9.	Working Capital
805762	1381627	1294110	1348847	1314078	10.	Loans Advanced
1214927	1700379	1550204	1550204	1455714	11.	Loans demanded
668991	1117940	941339	963458	860542	12.	Loans recovered
55.1	65.7	60.7	62.2	59.1	13.	Percentage of recovery to demand
1089116	1451247	1801889	2187278	2550804	14.	Loans outstanding
464476	582439	608865	617576	637433	15.	Loans Overdue
42.7	40.1	33.8	28.2	25.0	16.	Percentage of Overdues to outstanding
10079	10050	9912	10520	10659	17.	Societies in profit
29436	72079	68548	73868	73619	18.	Amount of Profit
10949	10366	10421	10160	10098	19.	Societies in loss
42373	74389	75109	76094	76912	20.	Amount of loss

'ए-10 : प्राथमिक शेती पत संस्थांची विभागवार आकडेवारी (31 मार्च, 2023)

A-10 : Divisionwise classification of Primary working capital

खेळत्या भांडवलाचे वर्गीकरण (रुपये)	मुंबई विभाग Mumbai Division	कोकण विभाग Kokan Division	नाशिक विभाग Nashik Division	पुणे विभाग Pune Division	कोल्हापूर विभाग Kolhapur Division
1 लाखा पर्यंत	0	63	29	115	6
1 ते 3 लाख	0	121	40	56	8
3 ते 5 लाख	0	153	70	54	12
5 ते 7 लाख	0	113	89	55	27
7 ते 10 लाख	0	95	276	84	107
10 ते 15 लाख	0	113	188	126	143
15 ते 20 लाख	0	101	242	142	354
20 ते 30 लाख	0	110	383	233	523
30 ते 50 लाख	0	102	876	311	835
50 लाखाचे वर	0	143	1870	1471	1591
एकूण	0	1114	4063	2647	3606

टीप :- प्राथमिक शेती पत संस्थामध्ये

Note : Primary Agricultural Credit Societies includes

ए-11 : वाटप केलेल्या अल्प मुदत कर्जाच्या वर्गवारीनुसार

A-11 : Divisionwise Classification of Short Term Loans Advanced

कर्जाची वर्गवारी (रुपये)	मुंबई विभाग Mumbai Division	कोकण विभाग Kokan Division	नाशिक विभाग Nashik Division	पुणे विभाग Pune Division	कोल्हापूर विभाग Kolhapur Division
50 हजारापर्यंत	0	100	22	105	47
50 हजार ते 1 लाख	0	141	17	46	60
1 ते 2 लाख	0	142	30	52	17
2 ते 3 लाख	0	98	73	70	3
3 ते 4 लाख	0	75	59	79	4
4 ते 5 लाख	0	84	46	89	13
5 ते 6 लाख	0	50	48	91	30
6 ते 7 लाख	0	60	53	61	67
7 ते 8 लाख	0	25	77	72	15
8 ते 9 लाख	0	16	91	62	21
9 ते 10 लाख	0	35	230	525	72
10 लाखाचे वर	0	288	3317	1393	3257
एकूण	0	1114	4063	2645	3606

टीप :- प्राथमिक शेती पत संस्थामध्ये

Note : Primary Agricultural Credit Societies includes Farmers Service

**Agricultural Credit Societies by their size of
(31st March 2023)**

छत्रपती संभाजीनगर विभाग Chhatrapati Sambhaji Nagar Division	लातूर विभाग Latur Division	अमरावती विभाग Amaravati Division	नागपूर विभाग Nagpur Division	महाराष्ट्र राज्य Maharashtra State	Classification of Working Capital (Rs.)
16	127	6	11	373	Up to 1 Lakh
88	159	77	40	589	1 to 3 Lakhs
178	223	145	45	880	3 to 5 Lakhs
163	226	121	136	930	5 to 7 Lakhs
244	241	146	87	1280	7 to 10 Lakhs
556	313	190	188	1817	10 to 15 Lakhs
93	324	198	279	1733	15 to 20 Lakhs
138	372	239	444	2442	20 to 30 Lakhs
193	318	693	537	3865	30 to 50 Lakhs
441	417	747	471	7151	Above 50 Lakhs
2110	2720	2562	2238	21060	Total

कृषक संस्था व आदिवासी संस्थांचा समावेश आहे.

Farmers Service Societies (FSS) and Large Sized Adivasi Multipurpose Societies (LAMPS).

प्राथमिक शेती पत संस्थांची विभागवार आकडेवारी (31 मार्च 2023)

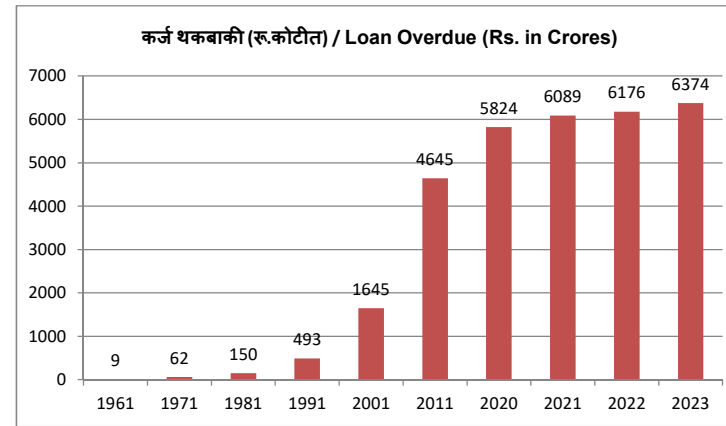
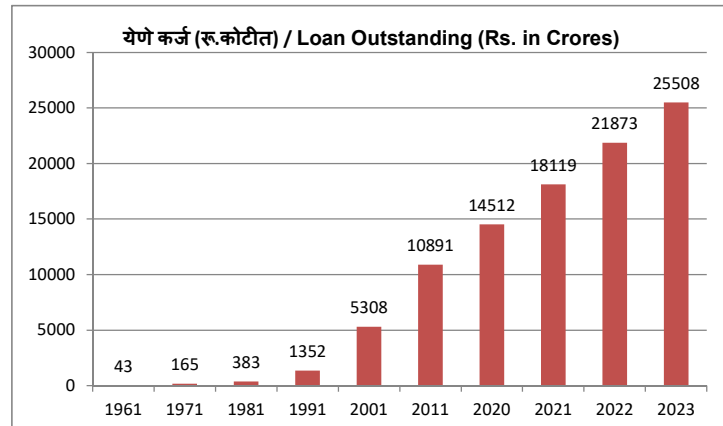
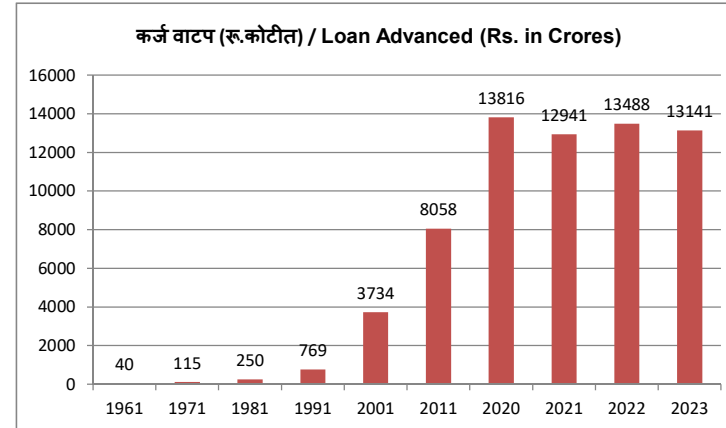
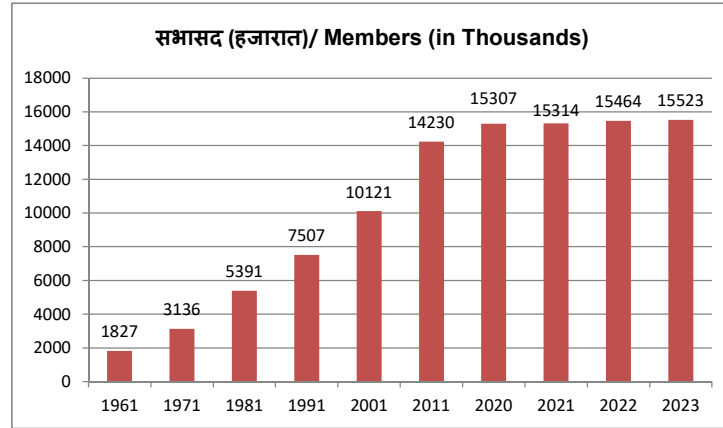
**Primary Agricultural Credit Societies by Amount of
(31st March 2023)**

छत्रपती संभाजीनगर विभाग Chhatrapati Sambhaji Nagar Division	लातूर विभाग Latur Division	अमरावती विभाग Amaravati Division	नागपूर विभाग Nagpur Division	महाराष्ट्र राज्य Maharashtra State	Loan Classification (Rs.)
24	117	61	101	577	Up to 50,000
7	115	73	156	615	50,000 to 1Lakhs
46	140	277	169	873	1 to 2 lakhs
87	157	79	78	645	2 to 3 lakhs
100	185	77	59	638	3 to 4 lakhs
173	195	140	51	791	4 to 5 lakhs
179	179	61	64	702	5 to 6 lakhs
126	213	43	91	714	6 to 7 lakhs
77	161	46	93	566	7 to 8 lakhs
131	223	45	118	707	8 to 9 lakhs
88	156	316	149	1571	9 to 10 lakhs
1072	879	1344	800	12350	Above 10 lakhs
2110	2720	2562	1929	20749	Total

कृषक संस्था व आदिवासी संस्थांचा समावेश आहे.

Societies (FSS) and Large Sized Adivasi Multipurpose Societies (LAMPS).

प्राथमिक कृषी पतसंस्था / Agricultural Credit Societies

ए-12 : प्राथमिक शेती पत संस्था : दिलेली कर्जे, येणे कर्जे, मागणी, वसुली व थकबाकी

A-12 : Primary Agricultural Credit Societies : Advances, Outstandings, Demand, Recovery and Overdues

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
वर्षात दिलेली कर्जे									Loans Advanced during the years
अल्प मुदत	21712	59225	289502	679649	1144496	1061709	1098649	1060257	Short Term
मध्यम मुदत	3231	15239	75600	111808	213561	206189	214918	215597	Medium Term
दीर्घ मुदत	50	2390	8310	14305	23570	26212	35280	40305	Long Term
एकूण	24993	76854	373412	805762	1381627	1294110	1348847	1316159	Total
वर्षाअखेर येणे कर्जे									Loans Outstanding at the end of the year
अल्प मुदत	29164	83756	324821	762429	974679	1277007	1603523	1914820	Short Term
मध्यम मुदत	8923	44308	181190	284371	436577	495430	549522	606610	Medium Term
दीर्घ मुदत	258	7128	24816	42316	39992	29452	34233	29374	Long Term
एकूण	38345	135192	530827	1089116	1451248	1801889	2187278	2550804	Total
मागणी									Demand
अल्प मुदत	28892	96785	325624	903676	1325757	1232800	1253375	1202516	Short Term
मध्यम मुदत	6061	27844	88087	204497	296238	253371	269438	248424	Medium Term
दीर्घ मुदत	51	3065	11457	25294	78384	64033	58221	47036	Long Term
एकूण	35004	127694	425168	1133467	1700379	1550204	1581034	1497976	Total
वसुली									Recovery
अल्प मुदत	17878	61266	214530	550971	873293	757252	772133	704638	Short Term
मध्यम मुदत	2155	14946	41200	105734	192952	147336	160826	137127	Medium Term
दीर्घ मुदत	11	2205	4940	12286	51695	36751	30499	18778	Long Term
एकूण	20044	78417	260670	668991	1117940	941339	963458	860543	Total
थकबाकी									Overdues
अल्प मुदत	10914	35519	111094	352705	452464	475548	481242	497878	Short Term
मध्यम मुदत	4006	12898	46887	98763	103286	106035	108612	111297	Medium Term
दीर्घ मुदत	45	860	6517	13008	26689	27282	27722	28258	Long Term
एकूण	14965	49277	164498	464476	582439	608865	617576	637433	Total

ए -13 : धारण क्षेत्रानुसार सभासदांना प्राथमिक शेती पतपुरवठा संस्थांनी केलेले अल्प व मध्यम मुदत कर्जवाटप, सन 2022-23

A-13 : Holdingwise Short Term and Medium Term Advances made by Primary Agricultural Credit Societies during 2022-23

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

अ. क्र.	धारण क्षेत्र वर्ग	एकूण खातेदार सभासद / Total Members	अल्पमुदत / Short Term		मध्यममुदत/ Medium Term		Holding range
			कर्जदार सभासद/ Borrowers	रक्कम / Amount	कर्जदार सभासद/ Borrowers	रक्कम / Amount	
1	2	3	4	5	6	7	2
1.	1 हेक्टरपर्यंत	39505	7691	305854	1273	54557	Up to 1 hectare
2.	1 ते 2 हेक्टर्स	30682	6830	210188	1020	23018	1 to 2 hectares
3.	एकूण 2 हेक्टरपर्यंत	70187	14521	516042	2292	77575	Total up to 2 hectares
4.	2 ते 4 हेक्टर्स	23581	4923	141349	1055	19318	2 to 4 hectares
5.	4 ते 8 हेक्टर्स	17164	3496	170104	714	17007	4 to 8 hectares
6.	8 हेक्टर्स चे वर	8504	1880	77754	435	7839	Above 8 hectares
	(अ) एकूण खातेदारांना	119436	24820	905248	4496	121739	(A) All holders
7.	शेत मजूरांना	19175	287	4351	0	7	Agricultural labourers
8.	कुळांना	4589	260	5330	0	7	Tenant cultivators
9.	इतरांना	14209	6488	207402	121	98020	Others
	(ब) एकूण बिगर खातेदारांना (7 ते 9)	37973	7034	217082	122	98033	(B) Sub total (vii) to (ix)
	एकूण (अ) + (ब)	157409	31854	1122331	4618	219772	Total (A)+(B)

टीप सभासद संख्या शंभरात

- (मध्यम मुदत कर्जामध्ये रुपांतरीत कर्जाचा समावेश आहे
- (इतरांमध्ये ग्रामीण कारागीरांचा समावेश आहे.

ए -14 : प्राथमिक शेती पत संस्थांनी 2022-23 मध्ये केलेले पीकनिहाय अल्पमुदत कर्जवाटप

A-14 : Cropwise Short Term Loans issued by Primary Agriculral Credit Societies (during 2022-23)

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

पीक	रक्कम	एकूणाशी टक्केवारी	Crop
Amount	Percentage to Total		
1	2	3	1
1. भात	82546	7.10	1. Paddy
2. गहू	48672	4.19	2. Wheat
3. ज्वारी, बाजरी, मका इत्यादी	221533	19.07	3. Millets
4. डाळी	42010	3.62	4. pulses
5. कापूस	148501	12.78	5. Cotton
6. ऊस	311459	26.81	6. Sugarcane
7. तेलबिया	94694	8.15	7. Oil Seeds
8. इतर	212410	18.28	8. All Others
एकूण	1161826	100	Total

ए -16 : प्राथमिक शेती पत संस्था 2022-23

A-16: Primary Agricultural Credit Societies 2022-23

अ. क्र.	बाब	प्राथमिक कृषि पत पुरवठा संस्था PACs	कृषि सेवा संस्था FSS	आदिवासी संस्था LAMPS	Sr. No.	Item
1.	संस्थांची संख्या	20053	20	833	1.	No.of Societies
2.	कार्यक्षम संस्थांची संख्या	16229	17	676	2.	No. of Viable Societies
3.	कार्यक्षमवत संस्थांची संख्या	2719	3	134	3.	No. of Potentially viable Societies
4.	कार्यस्थगित संस्थांची संख्या	30818	1	18	4.	No. of dormant Societies
5.	पूर्णपणे कार्यस्थगित संस्थांची संख्या	4905	0	6	5.	No. of defunct societies
6.	शासकीय भागीदारी असलेल्या संस्था	881	5	234	6.	No. of state partnered societies

ए -15 : प्राथमिक शेती पत संस्था : अनुसूचित जाती / जमातीचा समावेश

A-15: Primary Agricultural Credit Societies : Coverage of Scheduled Caste/ Scheduled Tribes

(रुपये लाखांत / Rs. in Lakhs)

बाब	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
एकूण संस्था	18389	19451	20524	21402	20699	20836	20980	20972	Total No. of Societies
एकूण सभासद ('000)	5391	7507	10121	14230	15307	15311	15464	15523	Total Member ('000)
पैकी अनुसूचित जाती	498	668	750	795	965	966	970	972	Of which Sch. Caste
पैकी अनुसूचित जमाती	604	806	911	825	950	953	956	959	Of which Sch. Tribes
एकूण अनु.जाती / जमाती	1102	1474	1661	1620	1915	1919	1926	1931	Total Sch. Caste & Sch. Tribes
शेकडा प्रमाण	20.44	19.64	16.41	11.38	12.51	12.53	12.45	12.44	Percentage
एकूण कर्जदार सभासद (नवीन)	1447	1908	3023	3735	3083	3072	3152	3175	Total Borrowing members (New)
पैकी अनुसूचित जाती	99	138	205	234	229	224	237	239	Of which Sch.Caste
पैकी अनुसूचित जमाती	107	56	164	186	175	176	183	186	Of which Sch.Tribes
एकूण अनु.जाती/जमाती	206	194	369	420	404	400	420	425	Total Sch.Caste & Sch.Tribes
शेकडा प्रमाण	14.24	10.17	12.21	11.24	13.10	13.02	13.32	13.39	Percentage
येणे कर्ज असलेले एकूण सभासद	2657	3466	4415	4496	4417	4110	4209	4053	Total members with outstanding
पैकी अनुसूचित जाती	251	210	502	382	343	267	318	289	Of which Sch.Caste
पैकी अनुसूचित जमाती	200	153	300	300	290	208	223	177	Of which Sch. tribes
एकूण अनु.जाती/जमाती	451	363	802	682	633	475	541	466	Total Sch.Caste / tribes
शेकडा प्रमाण	16.97	10.47	18.17	15.17	14.33	11.56	12.85	11.50	Percentage
एकूण कर्जवाटप (वर्षातील)	24993	76855	373412	805762	1381627	1294110	1348847	1314078	Total Loans advanced
पैकी अनुसूचित जाती/जमातींना	1523	1938	15263	44619	108988	110370	114259	116571	Of which to S.C. / S.T.
शेकडा प्रमाण	6.09	2.52	4.09	5.54	7.89	8.53	8.47	8.87	Percentage
एकूण कर्ज वसुली	20044	78417	260670	668991	1117940	941339	963458	860543	Total loans recovered
पैकी अनुसूचित जाती / जमातींना	1507	4072	8817	31930	75071	71062	72273	70200	Of which from S.C./S.T.
शेकडा प्रमाण	7.52	5.19	3.38	4.77	6.72	7.55	7.50	8.16	Percentage
एकूण येणे कर्ज	38345	135192	530827	1089116	1451247	1801889	2187278	2550804	Total loans outstanding
पैकी अनुसूचित जाती / जमातींना	2877	6046	20337	62068	90626	86615	88219	86290	Of which from S.C./S.T.
शेकडा प्रमाण	7.50	4.47	3.83	5.70	6.24	4.81	4.03	3.38	Percentage
एकूण थकबाकी	14965	49276	164498	464476	582439	608865	617575	637432	Total loans overdue
पैकी अनुसूचित जाती / जमातींना	1457	2685	10758	35331	66296	61384	63193	60773	Of which from S.C./S.T.
शेकडा प्रमाण	9.74	5.45	6.54	7.61	11.38	10.08	10.23	9.53	Percentage

ए-17 : प्राथमिक सहकारी बँका
A-17 : Primary Co-operative Banks

बाब	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	265	345	381	654	541	471	460	455	445	Banks
सभासद (हजारात)	883	1618	4464	7808	6760	9467	9378	9420	9380	Membership ('000)
पैकी अनुसूचित जातीचे	N.A.	N.A.	423	498	586	621	614	622	621	Of which Scheduled Caste
पैकी अनुसूचित जमातीचे	N.A.	N.A.	251	378	413	412	410	416	417	Of which Scheduled Tribes
भाग भांडवल	987	4201	18682	89875	195768	564106	548329	573155	572434	Share Capital
स्वनिधी	1502	8530	55540	431770	836824	1637796	1591041	1668453	1667739	Owned Funds
ठेवी	6832	65779	466298	4092326	4201575	9457902	9153172	9426801	9336527	Deposits
देय कर्ज	308	1666	32965	75440	311519	376480	385540	403145	415373	Borrowings
खेळते भांडवल	9260	88704	617642	5574123	7366824	15002853	14740022	15049001	15072075	Working Capital
दिलेली कर्जे										Loans Advanced
(1) अल्पमुदत	N.A.	31103	287164	1423148	1902354	2607800	2514166	2527126	2473017	(1) Short Term
(2) मध्यम मुदत व दीर्घ मुदत	N.A.	24478	155115	1797914	1522120	2910284	2691493	2820954	2731295	(2) Medium Term & Long Term
एकूण	12381	55581	442279	3221062	3424474	5518084	5205659	5348080	5204312	Total
वर्षातील कर्जदार सभासद (हजारात)	N.A.	881	1754	7808	16816	3659	3670	3691	3706	Borrowings members ('000)
अनुसूचित जातींचे	N.A.	N.A.	108	498	190	192	194	199	202	Of which Scheduled Caste
अनुसूचित जमातींचे	N.A.	N.A.	58	378	119	119	119	123	124	Of which Scheduled Tribes
येणे कर्ज बाकी	5007	48008	322718	2834956	2983302	5044629	5184647	5268526	5387728	Loans Outstandings
थकबाकी	364	3732	45735	182409	337607	507882	542496	551648	576521	Loans Overdues
एकूण कर्जदार सभासद(हजारात)	N.A.	708	1874	4319	9668	2787	2794	2819	2833	Indebted Member(000)
पैकी अनुसूचित जातीचे (हजारात)	N.A.	N.A.	225	339	1472	120	122	129	133	Of which Scheduled Caste(000)
पैकी अनुसूचित जमातीचे (हजारात)	N.A.	N.A.	161	270	757	80	83	87	90	Of which Scheduled Tribes(000)
नफ्यातील संस्था	N.A.	330	367	559	455	405	378	386	372	Banks in Profit
नफा	N.A.	1170	7116	4875	72260	127871	120264	122356	118345	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	N.A.	7	13	92	76	55	69	58	63	Banks in Loss
तोटा	N.A.	6	163	13122	7971	190454	193295	184315	182773	Amount of Loss

पगारदार नोकरदारांच्या पत संस्था व नागरी बँका (B.R.Act. 1949) खालील

Include Urban Banks and Salary Earners Socys. under B.R. Act. 1949.

यामध्ये कॅश क्रेडिट व बटवलेली बिले यांचा समावेश नाही.

* This does not include amount under Cash Credit & Bills.

N.A.: Not Available. / उपलब्ध नाही.

ए-17 (ए) : पगारदार नोकरदारांच्या पत संस्था

A-17 (a) : Salary Earners Societies.

(रुपये लाखांत / Rs. in Lakhs)

बाब	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	2220	4187	6117	7079	7318	6613	6646	6620	6494	Societies
सभासद (हजारात)	1505	2014	2697	4120	3508	4869	4871	4873	4875	Membership ('000)
भागभांडवल	3075	13903	33834	166283	21777	339670	342012	345037	347632	Share Capital
स्वनिधी	3421	16917	41565	224933	340482	477149	483464	488449	494271	Owned Funds
ठेवी	1740	11414	22385	85590	269027	420641	425700	429106	433552	Deposits
देय कर्ज	231	2527	23331	133052	121507	158736	159614	161023	162098	Borrowings
खेळते भांडवल	6063	36764	106098	526274	986101	1901740	1971778	1981687	2029439	Working Capital
कर्ज वाटप	4175	28318	55533	353293	602527	1030404	1061881	1074455	1098923	Loans Advanced
येणे कर्ज	3652	27803	79862	400821	654777	708629	711736	781278	809019	Loans Outstandings
थकीत कर्ज	61	365	3049	34193	40167	78405	87478	92142	99580	Loans Overdues
नफ्यातील संस्था	1791	3446	5401	6371	6414	5716	5639	5650	5587	Societies in Profit
नफा	231	1087	3393	28694	39949	50659	48411	49309	48228	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	204	473	377	671	782	840	891	879	907	Societies in Loss
तोटा	3	21	43	458	815	19032	19875	20059	20658	Amount of Loss

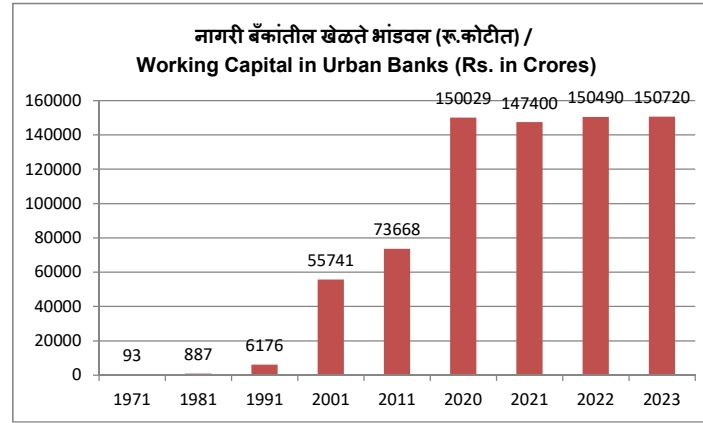
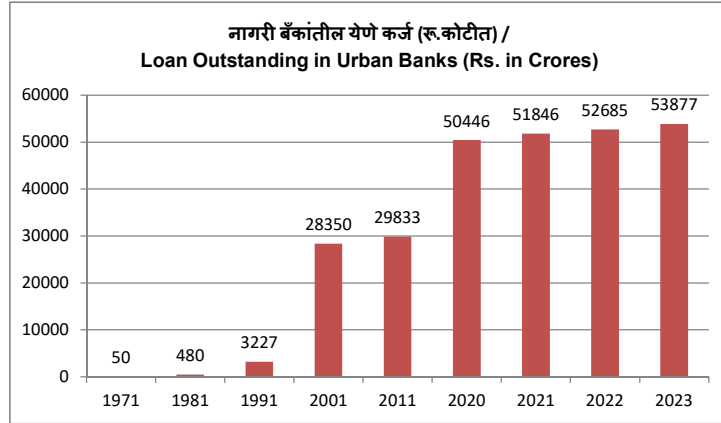
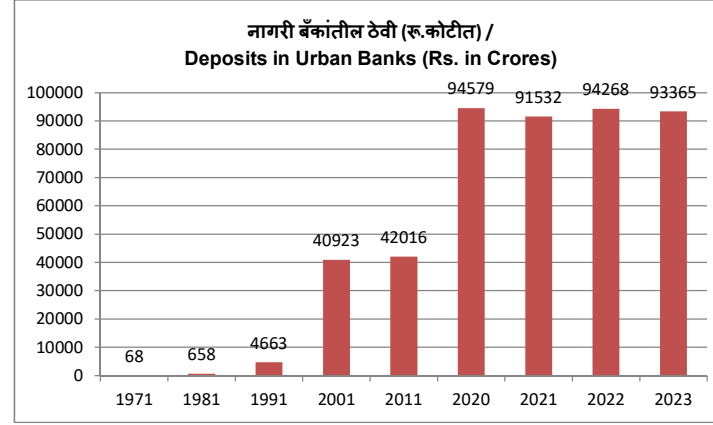
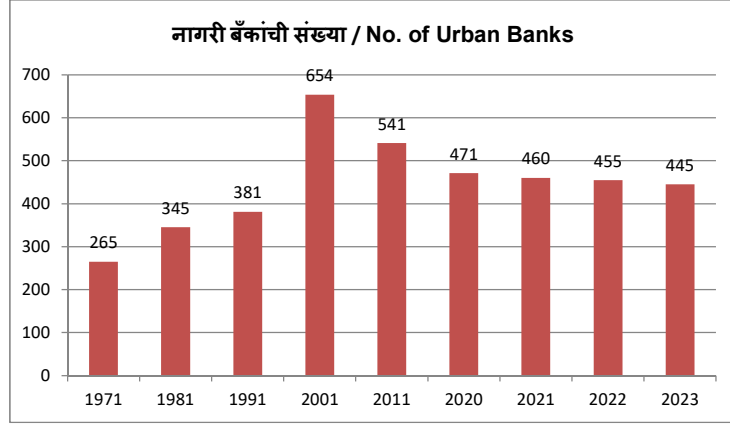
ए-17 (बी) : इतर पत संस्था

A-17 (b) : Other Credit Societies

(रुपये लाखांतRs. in Lakhs)

बाब	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	494	952	4784	14277	15575	13779	13900	13955	14068	Societies
सभासद (हजारात)	131	316	2117	6433	11350	13830	13836	14152	14273	Membership (in thousand)
भागभांडवल	107	506	4945	86916	186355	332892	340706	349954	358300	Share Capital
स्वनिधी	141	668	6504	115869	335232	664061	681671	702087	720738	Owned Funds
ठेवी	78	612	12890	399128	1320127	1403393	1419506	1443491	1462523	Deposits
देय कर्ज	25	56	3096	12755	38753	117611	107663	110724	105600	Borrowings Outstandings
खेळते भांडवल	304	1477	26164	587506	2128507	3496260	3554632	3615741	3675128	Working Capital
कर्ज वाटप	291	1027	16664	351764	963723	1773455	1805097	1830507	1859838	Loans Advanced
येणे कर्ज	189	1029	16219	354555	1148240	1500717	1622433	1654396	1742832	Loans Outstandings
थकीत कर्ज	20	78	2399	50705	311234	436043	514787	533746	590322	Loans Overdues
नफ्यातील संस्था	372	621	3014	10291	10248	9186	8977	9158	9094	Societies in Profit
नफा	12	42	877	20300	53774	72525	69353	71971	70946	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	42	208	1103	3138	4839	3941	4046	4050	4118	Societies in Loss
तोटा	1	8	112	1575	32825	43155	44097	45131	46107	Amount of Loss

महाराष्ट्रातील नागरी बँकांची प्रगती / Growth of Urban Co-operative Banks in Maharashtra

ए-18 : महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ

A-18 : Maharashtra State Co-operative Marketing Federation.

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
सभासद (00)	7	8	12	37	9	8	8	10	8	9	Membership in (00)
भागभांडवल	13	155	771	1497	1296	1307	1327	1328	1328	1329	Share Capital
अ) पैकी शासनाचे	8	122	707	1446	1235	1235	1235	1235	1235	1235	a) Of which Government
स्वनिधी	14	4	1618	3626	4635	7663	22641	23069	23625	24101	Owned funds
देय कर्ज	34	986	1782	3472	2711	9835	418	392	383	363	Borrowings
खेळते भांडवल	74	1741	9553	13566	3476	12595	12833	7964	3989	3989	Working Capital
विक्री (किंमत)	-	-	-	-	44998	90288	186025	376285	387830	411822	Sales (Value)
अ) शेती माल	1223	3845	7679	4515	11714	32780	181751	376281	381162	405370	a) Agricultural
अ-1) पैकी अन्नधान्य	1033	2991	2584	4456	11670	32786	177497	370415	381162	406531	a-1) Of which food grain
ब) शेती उपयोगी माल	Nil	732	9750	18084	28563	56007	4254	5866	6572	7848	b) Agricultural requisits
ब-1) पैकी रासायनिक खते	Nil	35	8906	17102	28371	50231	4254	5866	6572	7848	b-1) Of which Fertilisers
क) ग्राहक वस्तू	Nil	487	Nil	5710	2149	1502	20	4	-	-	c) consumer goods
नफा	Nil	24	112	103	35	116	321	184	186	101	Amount of Profit

आधार : महाराष्ट्र राज्य सहकारी पणन महासंघ, मुंबई.

Source : Maharashtra State Co-operative Marketing Federation, Mumbai.

ए-18 (ए) : महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ मर्यादित

A-18 (a) : Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation Ltd.

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1985	1991	1998	2000	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
सभासद	327	283	305	308	310	326	332	331	331	330	Membership
भागभांडवल	15	67	264	264	264	269	212	218	280	307	Share Capital
अ) पैकी शासनाचे	15	65	259	259	259	259	259	259	258	258	a) Of which Government
स्वनिधी	75	639	1810	768	785	1746	-	-	-	-	Owned funds
खेळते भांडवल	1231	1129	1650	579	481	16971	229.61	376.34	764.7	1001	Working Capital
विक्री (किंमत)											Sales (Value)
(1) कापूस	35983	56133	142271	276984	115681	--*	346918	161512	289752	220646	1) Cotton
(2) सरकी	11808	20530	40337	73575	36387	--*	128426	58211	9176	9238	2) Cotton seeds
नफा (+) / तोटा (-)	N.A.	50	36	98	150	16	-	-	-	-	Amount of Profit (+) / Loss (-)

N.A.: Not Available / उपलब्ध नाही.

टीप : हंगाम सन २०२१-२२ व २०२२-२३ मध्ये केंद्र शासनाने महासंघाला सी.सी.आय.चे उपअधिकर्ता म्हणून नियुक्त न केल्याने तसेच खुल्या बाजारात कापसाचे दर हे हमीदरापक्षा जास्त असल्याने महासंघाची कापूस खरेदी निरंक होती. वरील तक्त्यातील कापूस विक्री व सरकी विक्री या शिर्षाखाली दर्शविण्यात आलेली रक्कम ही कापूस हंगाम सन २०१९-२० व २०२०-२१ मधील अविक्रीत असलेल्या कापूस गाठी व सरकी हया आर्थिक वर्ष सन २०२१-२०२२ मध्ये विक्री करण्यात आलेली असल्यामुळे विक्री किंमत तक्त्यात दर्शविण्यात आलेली आहे.

*नाफेड मार्फत विक्री

आधार : महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ, खेतान भवन, 6 वा मजला 198 जमशेटजी टाटा मार्ग, मुंबई 400020.

Source : Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation, Mumbai.

ए-19 : एकाधिकार कापूस खरेदी योजना

A-19 : Cotton Monopoly Procurement Scheme

एजंट : महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ मर्यादित

Agent :-Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation Ltd.

बाब व परिमाण	1985	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Unit	Item
अ) क्षेत्रीय यंत्रणा										A) Field Organisation
1. झोन संख्या	11	11	12	11	11	11	11	11	No.	1. Zones
2. खरेदी केंद्र संख्या	355	331	380	निरंक	91	56	-	-	No.	2. Procurment Stations
3. संकलन केंद्र संख्या	614	524	563	--*	191	164	-	-	No.	3. Collection Centres
ब) कापूस खरेदी										B) Procurment of Cotton
4. कापूस खरेदी (वजन) लाख क्विंटल	86.53	65.85	74.56	--*	93.92	37.23	-	-	Lakh Qtls.	4. Kapas Procured
5. हमी किंमतीनुसार कापसाची किंमत कोटी रु.	491.34	461.40	1208.54	--*	5042.72	2117.45	-	-	Crore Rs.	5. Value of Kapas at guaranteed price.
6. प्रति क्विंटल सरासरी किंमत रु.	491	704	1621	--*	5369.19	5688.23	6025	6351	Rs.	6. Average guaranteed price of Kapas per quintal
क) कापूस प्रक्रिया										C) Processing of Kapas
7. बांधलेल्या गासडया लाखात	17.85	13.56	15.30	--*	19.46	7.44	-	-	Lakhs	7. Bales pressed
8. सरकी उत्पादन लाख क्विंटल	55.29	41.51	47.74	--*	59.44	23.81	-	-	Lakhs Qtls.	8. Seed obtained
ड) विक्री										D) Sales
9. विकलेल्या गासडया लाखात प्रत्येकी 170 कि.ग्रॅ.	17.85	13.56	15.30	--*	19.33	7.36	-	-	Lakhs	9. Bales sold of 170 Kg. each
9. (1) विकलेल्या गासडयांची किंमत (रु.कोटीत)	383.17	582.83	1156.81	--*	3469.18	1615.12	2897.52	2006	Crores Rs.	9. (i) Value of bales sold
10. विकलेली सरकी लाख क्विंटल	55.29	41.51	47.74	--*	59.44	23.81	-	-	Lakhs Qtls.	10. Cotton seeds sold
10. (1) विकलेल्या सरकीची किंमत रुपये कोटीत	129.13	209.41	363.87	--*	1284.26	582.11	91.76	92	Crores Rs.	10. (i) Value of Cotton seeds sold
11. सहकारी कर्ज वसुली (रुपये कोटीत)	60.40	37.53	125	--*	0	0	0	0	Crores Rs.	11. Recovery of Co-op. Dues

टीप : हंगाम सन २०२१-२२ व २०२२-२३ मध्ये केंद्र शासनाने महासंघाला सी.सी.आय.चे उपअधिकार म्हणून नियुक्त न केल्याने तसेच खुल्या बाजारात कापसाचे दर हे हमीदरापक्षा जास्त असल्याने महासंघाची कापूस खरेदी निरंक होती. वरील तक्त्यातील कापूस विक्री व सरकी विक्री या शिर्षाखाली दर्शविण्यांत आलेली रक्कम ही कापूस हंगाम सन २०१९-२० व २०२०-२१ मधील अविक्रीत असलेल्या कापूस गाठी व सरकी हया आर्थिक वर्ष सन २०२१-२०२२ मध्ये विक्री करण्यांत आलेली असल्यामुळे विक्री किंमत तक्त्यात दर्शविण्यांत आलेली आहे.

आधार : महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक पणन महासंघ , मुंबई.

Source : Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation, Mumbai.

ए-20 : महाराष्ट्र राज्य सहकारी मच्छिमार संघ मर्यादित.

A-20 : The Maharashtra Rajya Machhimar Sahakari Sangh Ltd.

(रुपये लाखात) / Rs. in Lakhs

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
सभासद संख्या (00)	43	34	50	24	26	29	34	34	34	34	Membership (00)
भागभांडवल	1	9	39	39	39	115	119	128	128	134	Share Capital
पैकी शासनाचे	N.A.	6	36	36	36	111	96	96	96	96	Of which Government
स्वनिधी	3	11	50	57	112	254	588	586	606	612	Owned funds
देय कर्ज	N.A.	25	13	8	N.A.	128	24	18	15	12	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	13	20	93	150	175	893	1056	1043	1001	977	Working Capital
मासळी व मासळी उत्पादनाची विक्री	2	43	152	206	1738	5108	10313	5940	8003	6016	Sales of fish and fish product
नफा (+) किंवा तोटा (-)	Neg.	-29.0	3.0	-0.1	7.0	4.5	47.0	10.0	2.0	2.0	Profit (+) or Loss (-)

Neg.: Negligible

आधार : महाराष्ट्र राज्य सहकारी मच्छिमार संघ मर्यादित

Source : The Maharashtra Rajya Machhimar Sahakari Sangh Ltd

ए-21 : महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्राहक महासंघ मर्यादित.

A-21 : The Maharashtra State Co-operative Consumer's Federation Ltd.

(रुपये लाखात) / Rs. in Lakhs

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
शाखा	-	-	7	13	20	19	12	12	8	7	Brahches
सभासद (प्रत्यक्ष)	28	41	192	516	610	626	685	685	685	680	Membership (Actual)
भाग भांडवल	3	14	146	249	169	165	51	51	51	51	Share Capital
पैकी शासनाचे	1	6	96	196	114	114	-	-	-	-	Of which Government
स्वनिधी	S.N.A.	17	190	304	374	506	-	-	-	-	Owned funds
देय कर्ज	S.N.A.	18	173	158	28	0	-	-	-	-	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	6	38	647	1003	2905	512	2889	3568	4703	5551	Working Capital
खरेदी (किंमत)	48	313	2184	2023	2548	14112	114678	211448	220345	28431	Purchases
विक्री (किंमत)	46	336	2078	1901	2688	14450	115724	213221	222411	284364	Sales
नफा (+) किंवा तोटा (-)	Neg.	(+)0.08	(+)1	(-)21	-30	71	596	1188	1203	1508	Profit (+) or Loss (-)

Neg. :- Negligible.

S.N.A. :- स्वतंत्र उपलब्ध नाही / Separately Not Available.

आधार: महाराष्ट्र राज्य सहकारी ग्राहक महासंघ मर्यादित

Source : The Maharashtra State Co-operative Consumer's Federation Ltd

भाग-बी / PART-B

मध्यवर्ती व प्राथमिक संस्थांची माहिती

INFORMATION ON CENTRAL AND
PRIMARY SOCIETIES

बी - 1 : दूध संघ
B - 1 : Dairy Unions

(रुपये लाखात) / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संघ संख्या	19	46	90	71	65	78	78	79	79	64	No. of Unions
सभासद (00)	20	96	161	243	46835	78000	1320	1390	1390	1434	Membership ('00)
भाग भांडवल	1	55	391	1166	4725	12673	8203	8237	8327	8382	Share Capital
पैकी शासनाचे	N.A.	8	42	159	59	41	3.06	3.08	4.41	4.92	Of which Government
स्वनिधी	1	123	1150	4272	129980	21147	-	-	-	-	Owned funds
देय कर्ज	7	121	1007	3868	22709	60213	49316	49426	66337	72677	Borrowings
खेळते भांडवल	10	345	2103	22663	1028514	81027	8975	9018	9063	9107	Working Capital
दूध संकलन किंमत	7	784	8541	20175	128578	440729	98316	98427	98534	98644	Milk Procured (Value)
दूध व दूधपदार्थ विक्री किंमत	8	904	8831	35143	131110	40517	124101	124530	124986	125425	Milk and Milk Product Sold (Vaue)
नफ्यातील संघ	6	23	51	36	42	51	60	62	64	50	Unions in Profit
नफा	0	12	29	148	13019	3530	11053	11542	11982	12453	Amount of Profit
तोट्यातील संघ	9	20	30	22	22	27	18	17	15	14	Unions in Loss
तोटा	0	8	52	258	7642	644	4886	4676	4593	4430	Amount of Loss

आधार : दुग्धव्यवसाय विकास विभाग, महाराष्ट्र राज्य, वरली, मुंबई.

Source : Dairy Development Department, Maharashtra State, Worli, Mumbai

बी -2 : जिल्हा / मध्यवर्ती पणन संस्था
B - 2 : District / Central Marketing Societies

(रुपये लाखात) / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था संख्या	16	25	26	26	24	23	19	25	18	18	No. of Societies
सभासद संख्या (00)	236	506	797	705	527	316	205	213	222	230	Membership (00)
भाग भांडवल	36	141	192	394	354	84	169	187	188	200	Share Capital
पैकी शासनाचे	20	82	72	240	134	17	44	40	40	34	Of which Government
स्वनिधी	77	392	1142	2179	1007	1797	2322	2885	2744	3046	Owned funds
देय कर्ज	83	414	557	1506	782	1521	4613	4054	3840	3409	Borrowings
खेळते भांडवल	283	2310	3465	6112	3609	4486	2589	2421	2426	2322	Working Capital
विक्रीची किंमत											Value of Sales
अ) शेतीमाल	225	1212	1110	9226	14961	1694	2003	1602	1791	1609	a) Agril. Produce
पैकी अन्नधान्य	42	236	484	759	14113	423	1489	1078	1273	1087	Of which food grains
ब) शेती उपयोगी माल	292	1763	6548	7364	2940	1409	14774	14610	14058	13750	b) Agril. requisites
पैकी रासायनिक खते	221	1401	5306	4116	2436	1381	14166	14540	13821	13790	Of which Fertilizers
बियाणे	5	43	58	199	98	28	608	704	448	413	Seeds
ग्राहक वस्तु	407	2287	3985	5665	3016	8090	5779	5895	5724	5734	Consumers goods
नफ्यातील संस्था	13	20	20	12	15	11	14	14	14	14	Societies in Profit
नफा	12	39	117	53	50	87	435	386	366	328	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	3	4	4	13	9	9	5	5	4	4	Societies in Loss
तोटा	0	4	6	19	72	118	6	6	6	6	Amount of Loss

N.A. :- उपलब्ध नाही / Not Available

बी -3 : मच्छिमारी संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)

B - 3 : Fisheries Co-operative Central and Primary Societies

(रुपये लाखात) / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था संख्या	158	387	712	1594	2420	3068	3266	3246	3255	3360	No. of Societies
सभासद संख्या (00)	281	661	1050	1663	3205	2701	3296	3264	3277	3310	Membership (00)
भाग भांडवल	5	81	395	699	850	8030	10331	10300	10057	9947	Share Capital
पैकी शासनाचे	Neg.	49	250	456	790	6279	7456	7456	7277	7211	Of which Government
स्वनिधी	11	123	620	1245	1349	7019	8120	8100	7920	7841	Owned funds
देय कर्ज	19	151	425	1039	3210	16045	16090	17164	16379	16764	Borrowings
खेळते भांडवल	33	324	1437	3291	8110	16968	74857	74000	70205	68259	Working Capital
पकडलेल्या	9	111	75	1952	5849	51913	73522	70811	71824	70494	Fish Catch (Value)
मासळीची किंमत मासळी व मासळी उत्पादन विक्री	26	379	576	0	9524	52004	73522	71500	70811	69283	Sale of Fish and Fish Products
नफ्यातील संस्था	93	183	289	700	1452	1721	2059	2005	2028	2003	Societies in Profit
नफा	3	7	52	99	1099	1814	7796	7550	6967	6596	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	30	159	331	686	968	1246	1207	1241	1227	1243	Societies in Loss
तोटा	Neg.	30	12	28	56	918	6835	7120	6600	6587	Amount of Loss

*अस्थायी # फक्त प्राथमिक

आधार : मत्स्यव्यवसाय आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, मुंबई.

Source :Department of Fisheries, Maharashtra State, Mumbai.

बी -4 : सहकारी ग्राहक संस्था (घाऊक)

B - 4 : Co-operative Consumers Societies (Wholesale)

(रुपये लाखात) / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	1	43	75	114	145	174	127	129	129	126	No. of Societies
घाऊक संस्थांच्या	9	360	461	435	580	528	444	399	399	371	Branches of Wholesale Consumers Societies.
शाखांची संख्या	2	1350	1232	2917	3867	3522	3228	3458	3580	3770	Membership (00)
सभासद संख्या (00)	3	133	249	543	1517	1786	2090	2154	2215	2278	Share Capital
भाग भांडवल	N.A.	97	150	246	484	301	344	359	371	385	Of which Government
पैकी शासनाचे	3	195	423	821	2739	3625	4370	5061	5436	6010	Owned funds
स्वनिधी	2	205	283	629	1840	2922	4257	4292	5044	5345	Borrowings Outstanding
देय कर्ज	7	463	1100	2498	13354	10572	16647	19813	21853	24601	Working Capital
खेळते भांडवल	189	2833	5865	16723	56484	45137	34957	36852	38950	40920	Purchases
खरेदी किंमत	187	3031	6396	13389	44855	32456	59462	63768	68505	72971	Sales
विक्री किंमत	Neg.	28	45	69	110	94	69	76	71	74	Societies in Profit
नफ्यातील संस्था	Neg.	9	16	50	1127	310	1294	1295	1236	1215	Amount of Profit
नफा	1	15	17	34	35	55	50	53	58	62	Societies in Loss
तोट्यातील संस्था	Neg.	17	25	52	102	424	287	293	305	313	Amount of Loss
तोटा											

टीप : Neg.- गौण / Negligible.

N. A. - उपलब्ध नाही / Not Available.

बो -5 : प्राथमिक ग्राहक सहकारी संस्था

B -5 : Primary Co-operative Consumers Societies

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	(रुपये लाखात) / Rs. in Lakhs)
											Item
संस्था	1140	1385	1737	2919	3434	3315	1601	1610	1560	1500	No. of Societies
सभासद संख्या	1752	1835	10062	13138	16765	17512	12699	12965	12965	13132	Membership (00)
भाग भांडवल	52	124	345	774	3252	3055	8098	8987	8707	9163	Share Capital
पैकी शासनाचे	N.A.	6	27	93	187	82	408	438	425	439	Of which Government
स्वनिधी	102	234	710	1529	4406	5025	11782	12676	12401	12862	Owned funds
देय कर्ज	24	83	306	420	1722	1795	3206	3234	3182	3180	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	169	355	1685	3740	10053	11257	14265	15378	14901	15424	Working Capital
खरेदी किंमत	887	13435	9330	12650	38927	25576	61485	65516	60485	61156	Purchases
विक्री किंमत	931	3544	10103	14897	45969	77488	86522	87460	86378	86567	Sales
नफ्यातील संस्था	489	781	1051	1531	2264	1760	953	954	859	824	Societies in Profit
नफा	16	35	106	289	1275	924	4061	4147	4162	4222	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	182	327	419	891	1170	1040	639	630	641	642	Societies in Loss
तोटा	2	22	22	54	109	560	1791	1820	2038	2137	Amount of Loss

बो -6 : महिला सहकारी संस्था

B - 6 : Women Co-operative Societies

बाब	1989	1991	2000	2001	2010	2011	2020	2021	2022	2023	(रुपये लाखात) / Rs. in Lakhs)
											Item
संस्थांची संख्या	803	1148	1056	1046	938	952	124	127	118	96	No. of Societies
पैकी कार्यान्वीत	649	729	908	939	693	667	124	122	118	96	Of which active
सभासद संख्या	174	217	226	130	249	205	94	110	101	108	Membership (00)
भाग भांडवल	359	497	169	244	268	259	21	23	24	26	Share Capital
पैकी शासनाचे	61	63	28	73	4	4	0.2	0.2	0.2	0.2	Of which Government
स्वनिधी	584	911	321	250	287	276	28	29	31	32	Owned funds
ठेवी	3513	4443	57	100	33	34	41	45	45	48	Deposit
देय कर्ज	240	251	57	50	65	64	18	19	17	17	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	4925	7120	1962	1558	683	638	601	672	672	717	Working Capital
येणे कर्ज	2942	3767	48	50	51	56	11	13	13	14	Loans Outstanding
थकबाकी	300	504	21	22	31	33	21	23	24	26	Loans Overdue
खरेदी	436	488	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Purchase
उत्पादन	374	384	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Production
विक्री	477	544	N.A.	N.A.	75	73	44	42	42	41	Sales
नफ्यातील संस्था	315	427	438	445	171	220	53	53	57	46	No.of Socys. in profit
नफा	98	210	52	60	74	189	20	22	22	23	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	295	420	468	494	549	438	71	71	61	50	No. of Societies in Loss
तोटा	10	44	81	85	76	70	11	12	12	13	Amount of Loss

N.A. :- उपलब्ध नाही / Not Available.

बी - 7 : प्राथमिक पणन संस्था
B - 7 : Primary Marketing Societies

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

वाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था संख्या	327	384	391	901	1088	1755	1322	1348	1271	1291	No. of Societies
सभासद संख्या (००)	1174	2305	3904	6704	7859	12558	10010	10155	10040	10089	Membership (00)
भाग भांडवल	95	499	686	2218	8536	4943	7456	7890	7704	7908	Share Capital
पैकी शासनाचे	30	324	365	1351	2312	959	1015	1117	1138	1210	Of which Govt
स्वनिधी	191	1208	2242	5322	15662	16099	50896	45571	45755	42473	Owned funds
देय कर्ज	92	609	683	2179	8365	11648	17937	19951	20220	21587	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	561	3285	6803	13098	28606	96021	97645	104240	106441	111407	Working Capital
विक्रीची किंमत											Value of Sales
अ) शेतीमाल	1517	5029	9663	12246	33791	43813	204298	178067	194063	183490	a) Agril. products
पैकी अन्नधान्य	237	1161	1593	1530	5704	4932	70274	48965	62521	54140	Of which foodgrains
ब) शेती उपयोगी माल	744	3086	11695	16859	40249	31740	74557	61199	69307	63909	b) Agril. Requisites
पैकी रासायनिक खते	535	2198	8713	12992	31708	27564	60872	49445	57032	52655	Of which fertilisers
बियाणे	39	168	887	1801	2462	4176	13685	11754	12275	11253	Seeds
ग्राहक वस्तू	545	2887	7942	10854	28125	291869	40585	44300	41017	42137	Consumer goods
नफ्यातील संस्था	197	231	265	417	485	709	611	609	612	612	No. of Soc. in profit
नफा	27	58	131	177	1131	1214	1517	1260	1307	1163	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	70	129	86	339	556	910	607	607	609	610	No. of Soc. in Loss
तोटा	2	25	46	249	1404	2033	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Amount of loss

बी-8 दूध संस्था
B-8 Dairy Societies

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

वाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था संख्या	431	2021	7819	14284	22466	27110	12781	13235	13235	12632	No. of Societies
सभासद संख्या (००)	155	1263	7030	13101	15182	16001	11920	12470	12470	12816	Membership (००)
भाग भांडवल	9	62	288	3131	6594	7618	1264	1328	1328	1368	Share Capital
पैकी शासनाचे	N.A.	2	2	8	7	470	15.00	15.00	15.00	15.00	Of which Government
स्वनिधी	12	76	598	6614	116119	10135	-	-	-	-	Owned funds
देय कर्ज	7	1	289	1827	13426	13734	1110	1110	1110	1110	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	26	314	1992	12950	1241321	77600	2782	2815	2782	2791	Working Capital
दूध संकलन किंमत	67	810	8531	35052	3234941	108270	30747	31667	31667	32246	Milk procured (value)
दूध व दूध पदार्थ विक्री किंमत	69	841	9132	29914	3403403	169730	45378	47136	47136	48242	Milk and milk product sold (Value)
नफ्यातील संस्था	156	833	4091	6762	12267	15235	7724	7911	7911	8029	Societies in Profit
नफा	2	13	197	895	10758	3373	16399	16949	16949	17295	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	133	691	2023	3114	9634	15895	5056	5324	5324	5493	Societies in Loss
तोटा	0	5	26	250	6542	977	6872	6741	6741	6659	Amount of Loss

उपलब्ध नाही / NA

आधार : दुग्धव्यवसाय विकास विभाग, महाराष्ट्र राज्य, वरली, मुंबई

Source : Dairy Development Department, Maharashtra State, Worli, Mumbai.

बी -9 : प्राथमिक सहकारी गृहचरणा संस्था
B -9 : Primary Co-operative Housing Societies

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	1495	7425	15640	33913	52330	79897	111555	115172	120540	125632	Societies
सभासद संख्या (00)	765	2909	5317	11315	18566	22249	32686	34196	36276	37997	Membership (00)
भाग भांडवल	420	1204	2682	5295	13372	14166	27063	28248	28786	29731	Share Capital
स्वनिधी	538	1527	3206	7153	18595	22427	40664	43040	44741	46867	Owned funds
देय कर्ज	1283	7419	21100	49161	120883	80995	116844	119068	122945	125782	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	2504	13143	35081	97923	494807	299469	644138	650454	656189	662290	Working Capital
येणे कर्ज	N.A.	N.A.	2480	18699	275574	55922	359816	36903	38292	39058	Loans outstanding
थकीत कर्ज	N.A.	N.A.	198	3169	11773	17297	18053	18202	19965	20712	Loans Overdue
वर्षात बांधलेली घरे/ गाळे (00)	32	54	107	317	1160	442	158	159	167	171	Houses and Tenements constructed during the year (00)

बी -10 : उपसा जलसिंचन सहकारी संस्था
B -10 : Co-operative Lift Irrigation Societies

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	119	301	1188	3224	4796	10162	2160	2171	2136	1975	No. of Societies
सभासद संख्या (00)	97	402	854	2820	5562	7552	2961	2993	2871	2846	Membership (00)
भाग भांडवल	22	153	324	1750	3810	4261	2531	2455	2311	2210	Share Capital
स्वनिधी	30	193	563	3004	10111	12904	7388	7374	7116	7012	Owned funds
देय कर्ज	59	400	1564	29772	48366	63612	16382	15390	13136	11676	Borrowings
खेळते भांडवल	118	732	2719	39922	85999	103074	33655	30079	28226	25289	Working Capital
लाभक्षेत्र (00 हेक्टरस)	183	616	1744	6301	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Area under Command (00 hectares)
सिंचनाखालील क्षेत्र (00 हेक्टरस)	47	143	691	3636	5807	2745	8038	8387	8294	8479	Area irrigated (00 hectres)
नफ्यातील संस्था	41	99	313	984	1859	3390	1045	1032	1004	965	Societies in Profit
नफा	2	17	50	226	800	1245	1050	1017	999	972	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	62	147	411	1760	2674	6507	1078	1119	1050	1010	Societies in Loss
तोटा	2	20	46	1104	2786	2619	2105	2750	2834	3271	Amount of Loss

N.A. :- उपलब्ध नाही/ Not Available.

बी -11 : सहकारी औद्योगिक वसाहती
B - 11 : Co-operative Industrial Estates

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1971	1981	1991	2000	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
इस्टेटची संख्या	65	96	183	206	201	229	176	176	173	163	No. of Estates
उत्पादन करणा-या संस्था	51	87	143	194	187	206	167	164	164	162	No.of Estates in production
सभासद संख्या (00)	63	120	278	374	365	368	365	372	374	379	Membership (00)
भाग भांडवल	261	611	1535	2431	2843	2304	2990	3256	3200	3347	Share Capital
पैकी शासनाचे	89	188	469	627	623	308	377	339	333	307	Of which Government
स्वनिधी	280	801	2261	4058	4613	4862	6968	7333	7466	7745	Owned funds
देय कर्ज	150	422	1120	2477	2380	2531	2738	2840	2789	2834	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	572	1965	7170	12843	13547	16237	33594	34194	33894	34160	Working Capital
वर्षाअखेर पर्यंत पूर्ण केलेल्या वर्कशेडची संख्या	248	2953	4046	8530	7047	6854	5323	5364	--	--	No.of Workshed completed up to end of the year
नफ्यातील संस्था	36	60	110	124	129	129	120	120	117	111	Estates in Profit
नफा	2	14	71	162	259	182	486	499	492	498	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	23	27	43	70	58	77	56	56	56	52	Estates in Loss
तोटा	3	4	53	204	175	67	659	672	665	671	Amount of Loss

बी-12 : प्राथमिक औद्योगिक सहकारी संस्था (विणकर संस्था व्यतिरिक्त)
B - 12 : Primary Industrial Co-operative Societies (Other than Weavers)

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था (सर्व प्रकारच्या)	2084	1729	1827	4901	6323	9510	6052	6027	5326	4825	Societies (all types)
पैकी कार्य स्थगित	N.A.	34	531	874	545	1649	600	539	570	543	Of which dormant
खेळते भांडवल	493	772	2884	7564	11878	17429	40654	40883	36128	34509	Working Capital
उत्पादीत मालाचे मूल्य	329	398	1456	1929	3446	8235	31847	34400	33124	34257	Value of Product
खरेदी	188	396	1367	3040	1810	2049	6135	6415	5669	5569	Purchases
विक्री	385	590	2069	3060	1037	2602	13416	13621	12258	11882	Sales

N.A. : - उपलब्ध नाही / Not Available.

बी - 13 : जंगल कामगार सहकारी संस्था
B - 13 : Forest Labours Co-operative Societies

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

वाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	258	453	378	380	288	300	270	269	257	265	No. of Societies
पैकी कार्यस्थगित	N.A.	78	66	108	39	36	12	4	4	4	Of which dormant
सभासद संख्या (00)	258	515	601	735	652	660	624	633	639	647	Membership (00)
भाग भांडवल	7	18	16	21	31	595	2211	2477	2599	2812	Share Capital
पैकी शासनाचे	N.A.	10	3	2	2	11	0.59	0.52	0.51	0.51	Of which Government
स्वनिधी	22	67	76	302	499	2041	4168	4527	4765	5079	Owned funds
देय कर्ज	10	77	25	44	289	385	202	290	205	229	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	108	196	2196	8660	10635	7998	9857	9897	10321	10503	Working Capital
विक्री किंमत	N.A.	279	1213	1031	4597	5535	4315	4509	4569	4713	Value of Sales
वाटप केलेले कूपस	332	728	549	71	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Coupes allotted
नफ्यातील संस्था	143	239	158	91	88	118	119	116	121	121	Societies in Profit
नफा	71	N.A.	106	128	69	416	515	502	539	545	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	18	N.A.	142	162	165	146	112	112	106	104	Societies in Loss
तोटा	3	N.A.	17	106	250	648	714	715	594	550	Amount of Loss

बी - 14 : मजूर कंत्राट सहकारी संस्था
B - 14 : Labour Contract Co-operative Societies

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

वाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	371	1115	3334	4434	8127	11113	10845	10902	10915	10885	Societies
सभासद संख्या (00)	174	519	1752	2201	4824	8669	5496	5513	5529	5546	Membership (00)
भाग भांडवल	5	48	145	307	951	1480	3678	3815	3985	4134	Share Capital
पैकी शासनाचे	N.A.	17	26	43	41	15	15	16	16	17	Of which Government
स्वनिधी	8	67	193	418	1272	1951	26017	27265	28018	29082	Owned funds
देय कर्ज	10	73	123	797	3353	3106	4154	4226	4307	4382	Borrowings Outstanding
खेळते भांडवल	45	140	2154	5875	11998	19598	29453	31736	33667	35819	Working Capital
केलेल्या कामाची किंमत	N.A.	412	3578	12980	54831	280778	191354	212146	201750	210977	Value of works executed
नफ्यातील संस्था	121	439	1539	2355	5131	6696	6121	6135	5506	5282	Societies in Profit
नफा	2	N.A.	54	156	973	3924	4290	4322	4096	4032	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	140	N.A.	1285	1557	2836	3914	4118	4062	4543	4686	Societies in Loss
तोटा	N.A.	N.A.	27	71	295	6923	1289	1293	1350	1374	Amount of Loss

N.A. :- उपलब्ध नाही / Not Available.

भाग-सी/ PART-C

उत्पादक व प्रकीया संस्थांची माहिती

**INFORMATION ON PRODUCTIVE AND
PROCESSING SOCIETIES**

सी - 1 (ए) : सहकारी साखर कारखाने
C-1 (a) : Co-operative Sugar Factories

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

वाव	1981	1991	2011	2020	2021	2022	2023	Item
1. नॉंदणीकृत कारखाने	78	138	202	175	175	175	172	Factories registered
2. उत्पादन करणारे कारखाने	67	93	123	77	94	101	106	Factories in production
3. सभासद (00)	4376	9140	24210	27093	26582	26768	26821	Membership (00)
पैकी ऊस उत्पादक	4303	8900	19768	23986	23093	22159	23113	Of which Cane Growers
4. भाग भांडवल	9443	28885	758052	295278	329865	323766	3444563	Share Capital
पैकी शासनाचे	4513	15956	105044	126026	81013	75912	76097	Of which Government
5. ठेवी	14129	64000	762391	167654	192414	219046	223319	Deposit
6. स्वनिधी	26004	99000	232134	3735372	4026676	3955849	4715504	Owned funds
7. देय कर्ज	19656	94801	1895179	1667498	3074976	2749583	2856998	Borrowing Outstanding
8. खेळते भांडवल	66843	288552	2152084	3086014	3667081	3581482	3055476	Working Capital
9. स्थावर मालमत्ता	41537	153392	3375243	2394379	2415534	2484350	3041771	Fixed Assets
10. प्राथमिक शेती पत संस्थांची कर्जवसुली	10005	40600	163688	120773	165707	223336	218044	Recovery of Loans of Primary Agricultural Credit Societies.
11. नफा	417	3125	302580	30105	30664	21186	44832	Profit
12. तोटा	3011	3786	367447	110078	45350	77641	114121	Loss
13. परवाना मिळालेले कारखाने	71	132	123	77	94	99	104	No. of Factories licenced
14. मजूर क्षमता (टी.सी.डी.)	119	292	249	8.39	4.33	4.17	4.58	Licensed Capacity (T.C.D.)
15. उभारणी क्षमता (टी.सी.डी.)	118	186	418	4.76	5.18	5.18	5.18	Installed Capacity (T.C.D.)
16. ऊस गाळप (वजन) (ला.मे.टन)	16953	37231	63480	545.26	1014	695.45	564.51	Sugar Cane Crushed (Quantity in LMT)
साखर उत्पादन								
Sugar Produced								
17. (1) वजन (ला.मे. टन)	1877	4010	7538	61.61	106.39	74.67	58.78	(1)Quantity (LMT)
(2) किंमत	65683	230742	N.A.	N.A	3298090	NA	NA	(2) Value
18. डिस्टिलरी प्लॅन्ट असणारे कारखाने	18	30	64	67	69	77	77	No. of Factories having Distillery Plants
19. प्लॅन्टची संख्या	12	30	32	67	69	77	77	Distillery Plants
20. मळी (वजन) (ला.मे.टन)	639	1556	26.59	21.81	50.7	27.82	22.58	Molasses (Quantity) (LMT)

Note/टीप :- Quantity in thousand tonnes/ वजन हजार टनात

N.A. : - Not Available/उपलब्ध नाही.

आधार : साखर आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

Source : Commissionerate of Sugar, Maharashtra State, Pune.

सी - 1 (बी) : सहकारी साखर कारखाने
C - 1 (b) : Co-operative Sugar Factories

अ.क्र.	वाव	2006	2007	2010	2011	2020	2021	2022	2023	Item
1.	नोंदणी झालेले कारखाने	187	188	201	202	175	175	175	172	Registered Factories
2.	उत्पादनात असलेले कारखाने	142	141	111	123	77	94	101	106	Factories in production
3.	दैनिक गाळप क्षमता (लाख मे.टन)	3.67	4.58	3.17	4.36	4.76	4.33	4.17	4.58	TCD (Lakh MT)
4.	ऊस गाळप (लाख मे.टन)	445.57	798.39	528.53	202.52	545.26	1014	695.45	564.51	Sugarcane crushed (Lakh MT)
5.	उत्पादन (लाख मे.टन)	519.77	909.47	61.31	90.72	61.61	106.39	74.67	58.78	Production of sugar (Lakh MT)
6.	साखर उतारा (%)	11.67	11.39	11.6	11.3	11.30	10.50	11.56	11.49	Recovery (%)
7.	उस दर (रु./मे.टन)									Sugarcane price (Rs./MT)
	1) सरासरी ऊस दर	750	850	1298	1391	2750	2850	2514	2568	1) Average cane price
	2) दिलेला उस दर	750-1200	750-1200	2100	N.A.	2160	2103	2617	2723	2) Cane price Paid
8.	बगेस उत्पादन (लाख मे.टन)	133.67	239.52	178.06	110.84	163.57	283.92	41.72	33.87	Baggase produced (Lakh MT)
9.	मळी उत्पादन (लाख मे.टन)	17.8	31.02	24.54	32.00	21.81	50.7	27.82	22.58	Molasses (Lakh MT)
10.	आसवनी प्रकल्प	48	52	64	64	67	69	77	77	Distillery Units
11.	क्षमता (प्रतिदिन लाख लि.)	18.89	19.71	23	23	22.8	84.1	36.8	36.8	Capacity (Lakh Litres per day)
12.	वीज निर्मिती प्रकल्प	9	17	26	35	60	60	60	60	Cogeneration Plants
13.	वीजनिर्मिती (दश लक्ष)	42.43	118	310	1008	1237.9	1237.9	1237.9	1237.9	Electricity generated (MW)
14.	शासकीय भाग भांडवल (रु.लाखात)	32615	79460	8267.75	9600.00	131542	131774	131522	131572	Government Share capital (Rs. in Lakh)

टिप : N.A.- Not Available / उपलब्ध नाही.

आधार : साखर आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे.

Source : Commissionarate of Sugar, Maharashtra State, Pune.

सी - 2 : सहकारी सूत गिरण्या
C - 2 : Co-operative Spinning Mills

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

अ.क्र.	वाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023*	Item
1	गिरण्या	2	19	70	125	229	166	210	210	208	207	Mills
2	उत्पादनातील गिरण्या	Nil	15	20	31	46	59	69	71	71	72	Mills in Production
3	सभासद (00)	3	892	1782	3335	6694	7300	5008	5023	4823	4758	Membership (00)
4	भाग भांडवल	6	962	2840	17639	58047	121251	219458	219787	193813	184389	Share Capital
5	पैकी शासनाचे	Neg.	595	1356	13574	46206	101011	197070	184143	165339	150233	Of which Government
6	स्वनिधी	7	1679	7596	15461	8541	94058	22388	35644	28474	34156	Owned funds
7	देय कर्ज	5	1547	3358	11284	58972	63523	13669	15648	15648	16893	Borrowing Outstanding
8	खेळते भांडवल	12	3015	11049	62127	145382	326944	914004	914278	609949	497276	Working Capital
9	उभारलेल्या चात्या (00)	42	3222	19297	15524(S) 120 (R)	13656	12945	138700	159500	157800	170257	No. of Spindles installed (00)
10	नफ्यातील गिरण्या	2	4	4	13	26	18	3	8	12	17	Mills in Profit
11	नफा	Neg.	19	183	870	1985	8906	21000	71500	12609	8414	Amount of Profit
12	तोट्यातील गिरण्या	Nil	15	16	18	70	41	66	39	59	49	Mills in Loss
13	तोटा	—	184	227	1258	24554	54176	210114	30360	170590	109486	Amount of Loss.

S = चात्या/ Spindles R = रोटर्स/ Rotors Neg. - Negligible * अस्थायी /

आधार : आयुक्तालय, वस्त्रोद्योग, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

Source : Commissioner of Textile, Maharashtra State, Nagpur.

सी - 3 : हातमाग सहकारी संस्था
C- 3 : Handloom Co-operative Societies

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

बाब	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023*	Item
संस्था	586	670	842	719	673	644	644	650	652	Societies
सभासद (00)	480	717	966	1390	898	597	597	602	604	Membership (00)
भाग भांडवल	108	605	1051	2926	7518	813	805	782	768	Share Capital
पैकी शासनाचे	9	352	446	2209	216	172	169	164	160	Of which Government
स्वनिधी	149	729	1090	717	2032	623	600	595	579	Owned funds
देय कर्ज	231	341	1156	6156	871	491	490	505	510	Borrowing Outstanding
खेळते भांडवल	501	150	3756	18731	8567	907	904	933	942	Working Capital
एकूण हातमाग (00)	614	483	463	457	222	38	37	29	25	Total Handlooms (00)
पैकी चालू हातमाग (00)	282	320	221	180	128	20	21	21	22	Working handlooms (00)
उत्पादन किंमत	1381	2676	4668	9545	7015	3826	3025	4434	4452	Production value
विक्री किंमत	1942	2685	4032	7496	2201	4515	3412	3793	3240	Sales Value
नफ्यातील संस्था	352	380	514	473	338	239	216	128	81	Societies in Profit
नफा	12	29	52	195	44	208	180	108	64	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	148	213	247	212	302	405	428	517	564	Societies in Loss
तोटा	5	10	25	152	12	695	712	754	780	Amount of Loss

आधार : आयुक्तालय, वस्त्रोद्योग, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

* अस्थायी/Provisional

Source : Commissioner of Textile, Maharashtra State, Nagpur

सी -3 (ए) : यंत्रमाग सहकारी संस्था
C - 3 (a) : Powerloom Co-operative Societies

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

बाब	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022*	2023*	Item
संस्था	159	297	806	1056	1551	1606	1682	1694	1746	Societies
सभासद (00)	203	346	331	187	563	800	815	820	831	Membership (00)
भाग भांडवल	54	283	619	1658	12797	17348	17614	17583	17739	Share Capital
पैकी शासनाचे	8	69	366	806	9681	5709	5674	5297	5135	Of which Government
स्वनिधी	71	501	701	852	1780	7477	7285	7356	7262	Owned funds
देय कर्ज	324	563	881	3978	19053	10333	10359	11364	11753	Borrowing Outstanding
खेळते भांडवल	487	1532	1935	5670	17845	127998	105817	103836	89145	Working Capital
एकूण यंत्रमाग (00)	187	213	493	190	211	144	142	143	142	Total Powerlooms (00)
पैकी चालू यंत्रमाग (00)	44	161	3496	171	169	98	57	68	46	Working Powerlooms (00)
उत्पादन किंमत	532	1008	1381	2004	6535	8699	6924	7851	7078	Production value
विक्री किंमत	736	1239	1420	1603	7193	10167	8243	8446	7311	Sales Value
नफ्यातील संस्था	65	99	202	338	209	150	134	155	153	Societies in Profit
नफा	3	18	19	250	1348	331	305	303	286	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	77	103	505	369	488	1476	1475	1473	1472	Societies in Loss
तोटा	16	76	136	78	559	1911	2436	2520	2881	Amount of Loss

आधार : आयुक्तालय, वस्त्रोद्योग, महाराष्ट्र राज्य, नागपूर

* अस्थायी/Provisional

Source : Commissioner of Textile, Maharashtra State, Nagpur

सी - 4 : कापूस पिंजणी व गासड्या बांधणी संस्था
C- 4: Cotton Ginning and Pressing Societies
(प्रक्रिया संस्था / Processing Societies)

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1961	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	30	69	110	213	289	164	78	76	76	75	Societies
उत्पादन करणा-या	30	59	103	201	204	141	71	70	70	69	Societies in Production
सभासद (00)	128	614	1055	1937	2696	2057	1005	1005	973	961	Membership (00)
भाग भांडवल	41	120	208	540	855	783	768	783	786	797	Share Capital
पैकी शासनाचे	18	52	86	186	206	205	201	205	209	213	Of which Government
स्वनिधी	41	173	666	1481	3089	3088	1797	1833	1815	1831	Owned funds
खेळते भांडवल	50	355	947	3045	6929	8538	7240	7383	7685	7887	Working Capital
पिंजणी केलेला कच्चा कापूस ('000 टनात)	7	57	608	386	624	154	27	27	23	22	Raw Cotton Ginned (in '000 tonnes)
बांधलेल्या गासड्या ('000) गासड्या प्रत्येकी 170 किलोच्या	2	106	333	358	367	3	N.A	N.A	N.A	N.A	Bales pressed ('000) Bales of 170 Kg. each
नफ्यातील संस्था	13	18	0	74	107	31	21	21	17	17	Societies in Profit
नफा	1	3	20	63	195	81	177	180	179	181	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	12	44	49	121	164	110	52	52	59	62	Societies in Loss
तोटा	Neg.	15	20	183	323	231	196	199	218	227	Amount of Loss.

N.A. - Not Available / उपलब्ध नाही.

सी - 5 : तेल गिरण्या

C- 5: Oil Mills

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1971	1981	1991	1997	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	70	16	7	16	22	17	9	10	10	11	No. of Societies
उत्पादन करणा-या	24	2	2	13	2	15	8	9	9	10	Societies in Production
सभासद (00)	632	100	34	97	45	44	17	28	28	35	Membership (00)
भाग भांडवल	77	49	9	31	29	9	3	3	3	3	Share Capital
पैकी शासनाचे (000)	31	28	1	1	N.A.	1.00	0.1	0.1	0.1	0.1	Of which Government
स्वनिधी	106	55	21	5	60	46	35	36	36	37	Owned funds
खेळते भांडवल	277	125	66	175	106	82	71	73	73	74	Working Capital
प्रक्रिया केलेला माल ('000 टनामध्ये)	24	1	1	7	1	0	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Quantity processed (in 000 tonnes)
विक्रीची किंमत	264	N.A.	5	26	36	40	0	0	0	0	Sales (Value)
नफ्यातील संस्था	7	N.A.	1	10	2	12	0	0	0	0	Societies in Profit
नफा	6	N.A.	0.09	5	2	4	0	0	0	0	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	32	2	1	3	18	5	8	8	8	8	Societies in Loss
तोटा	4	7	2	1	5	0	0.5	0.5	0.5	0.5	Amount of Loss.

N.A. - Not Available / उपलब्ध नाही.

सी - 6 : भात गिरण्या

C- 6: Rice Mills

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	112	102	86	91	91	87	95	98	104	No.of Societies
उत्पादन करणाऱ्या	94	89	83	79	84	83	91	92	98	Societies in Production
सभासद (00)	502	547	531	499	580	642	585	564	520	Membership (00)
भाग भांडवल	53	50	47	56	59	175	261	254	305	Share Capital
पैकी शासनाचे	23	14	10	6	25	6	12	15	21	Of which Government
स्वनिधी	101	172	221	394	828	981	1150	1177	1294	Owned funds
खेळते भांडवल	268	391	384	914	2189	2009	2156	2155	2246	Working Capital
प्रक्रिया केलेला माल ('000 टनामध्ये)	122	83	141	110	621	76	87	76	79	Quantity processed (in '000 tonnes)
विक्रीची किंमत	416	60	26	31	187	3117	3180	3763	4019	Sales (Value)
नफ्यातील संस्था	80	62	57	64	68	57	59	57	58	Societies in Profit
नफा	16	11	11	40	65	275	288	309	324	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	26	27	25	26	16	17	32	33	42	Societies in Loss
तोटा	1	5	15	7	10	290	370	405	469	Amount of Loss.

सी - 7 : इतर प्रक्रिया संस्था*

C- 7: Other Processing Societies

(रुपये लाखात / Rs. in Lakhs)

बाब	1971	1981	1991	2001	2011	2020	2021	2022	2023	Item
संस्था	70	59	169	217	560	619	619	636	642	No. of Societies
उत्पादन करणाऱ्या	16	26	125	30	430	562	563	660	697	Societies in Production
सभासद (00)	81	117	947	1690	1828	1664	1689	1784	1836	Membership (00)
भाग भांडवल	62	73	462	3221	4851	4103	4185	5075	5456	Share Capital
पैकी शासनाचे	23	28	69	553	2767	1653	1686	1898	1998	Of which Government
स्वनिधी	74	94	772	3629	7606	8500	8670	10541	11342	Owned funds
खेळते भांडवल	158	276	2995	13072	17649	7298	7444	7593	7739	Working Capital
प्रक्रिया केलेला माल ('000 टनामध्ये)	12	17	24	5	84	79	80	89	92	Quantity processed (in '000 tonnes)
विक्रीची किंमत	11	50	758	443	13343	8149	8312	8464	8622	Sales (Value)
नफ्यातील संस्था	9	14	51	59	156	345	345	415	441	Societies in Profit
नफा	Neg.	16	27	44	325	1082	1103	1303	1391	Amount of Profit
तोट्यातील संस्था	18	11	68	135	274	217	217	244	254	Societies in Loss
तोटा	4	44	78	1052	1090	241	245	260	268	Amount of Loss.

भाग-डी / PART-D

संकीर्ण

MISCELLANEOUS

डी -1 : अनुसूचित जाती/जमाती संबंधित सहकारी चळवळीतील काही पैलू 2022-23

Some facts of Co-operative Activities relating to Scheduled Castes and Scheduled Tribes, 2022-23							
(रुपये लाखांत)							
बाब	प्राथमिक कृषी पतसंस्था Primary Agril. Credit Societies		मजूर संस्था Labour Contract Societies		जंगल कामगार संस्था Forest Labour Societies		Item
	एकूण Total	पैकी आदिवासी संस्था of which Tribal Societies	एकूण Total	पैकी आदिवासी संस्था of which Tribal Societies	एकूण Total	पैकी आदिवासी संस्था of which Tribal Societies	
संस्थांची संख्या	20972	889	10885	324	265	164	No. of Societies
सभासद संख्या ('000)	15523	727	555	60	65	45	Members Total ('000)
अनुसूचित जाती	972	70	72	2	9	5	Scheduled Caste
अनुसूचित जमाती	959	378	57	3	33	30	Scheduled Tribes
भाग भांडवल	372807	10276	4134	441	2812	2437	Share Capital
वर्षात कर्ज घेणारे एकूण सभासद ('000)	3175	185	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Total Borrowing Members ('000)
अनुसूचित जाती	239	21	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Scheduled Caste
अनुसूचित जमाती	186	70	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Scheduled Tribes
वर्षात दिलेले कर्ज (एकूण)	1314078	35796	886	67	0	0	Total Loans Advanced
अनुसूचित जाती	77411	N.A.	177	0	0	0	Scheduled Caste
अनुसूचित जमाती	39160	N.A.	148	0	0	0	Scheduled Tribes
कर्ज येणे बाकी असलेले एकूण सभासद ('000)	4053	275	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Total Member with outstanding ('000)
अनुसूचित जाती	289	23	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Scheduled Caste
अनुसूचित जमाती	177	65	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	Scheduled Tribes
कर्ज येणे बाकी (एकूण)	2550804	96291	4382	554	229	30	Total loans outstanding
अनुसूचित जाती	60272	N.A.	104	3	5	4	Scheduled Caste
अनुसूचित जमाती	26018	N.A.	89	19	23	19	Scheduled Tribes
नफा : संस्थांची संख्या	10659	337	5282	37	121	75	Profit : Number of Soc.
रक्कम	73619	1200	4032	86	545	286	Amount
तोटा : संस्थांची संख्या	10098	476	4686	19	104	70	Loss : Number of Soc.
रक्कम	76912	4953	1374	16	550	676	Amount
वर्षात केलेल्या कामाची किंमत	N.Ap.	N.Ap.	188636	6104	3394	2387	Value of contract executed
वर्षातील जंगल मालाची किंमत	N.Ap.	N.Ap.	N.Ap.	N.Ap.	4714	3414	Value of Forest goods sold

टिप: N.A. - Not Available / उपलब्ध नाही

N.Ap.- Not Applicable / संबंधित नाही

डी-2 सहकारी क्षेत्रातील गोदामे आणि त्यांची क्षमता -2022-23

D - 2 : No. of Godowns in Co-operatives and their Capacity, 2022-23

संस्थेचा प्रकार /Types of Society		गोदाम संख्या Number of godowns		साठवण क्षमता (हजार मे. टन) Storage Capacity (thousand MT)	
		मालकीची Owned	भाड्याची Hired	मालकीची Owned	भाड्याची Hired
१.	प्राथमिक शेती पत पुरवठा संस्था* Agricultural Credit Societies	5222	580	876	250
२.	महाराष्ट्र राज्य सहकारी मार्केटींग फेडरेशन Maharashtra State Cooperative Marketing Federation	128	-	281	-
३.	मध्यवर्ती पणन संस्था Marketing Societies	41	-	28	-
४.	प्राथमिक पणन संस्था Primary Marketing Societies	4590	-	547	-
५.	इतर औद्योगिक संस्था Other Industrial Societies	381	182	N.A.	N.A.

N.A. : Not Available/उपलब्ध नाही

डी - 3 : मुंबई सावकार नियंत्रण कायदा, 1946

D - 3 : Mumbai Money Lending Act, 1946

(रुपये लाखात/ Rs. in Lakhs)

बाब	1991	2011	2018	2020	2021	2022	2023	Item
1. वर्षात दाखल अर्ज	5935	10267	12817	13051	12064	11774	12157	Applications received during the year
पैकी (अ) नवीन	600	3221	2382	1169	918	1531	1783	Of which (a) New
(ब) नूतनीकरणासाठी	5335	6009	10435	11882	11146	10243	10374	(b) For Renewal
2 नवीन दिलेले परवाने	518	3063	2205	1154	905	1512	1682	No. of fresh licenses granted
3. नूतनीकरण केलेले परवाने	5090	5621	10023	11839	11096	10181	10355	No. of licenses renewed
4. रद्दबातल केलेले परवाने	327	179	589	58	63	1910	1338	No. of licenses cancelled /suspended
5. वर्ष अखेरीस पात्र परवाने	5608	8684	12228	12993	12001	11693	12037	Total No. of licenses valid at the end of year
6. वर्षातील कर्जवाटप एकूण	5755	51921	123732	123538	175525	130863	131768	Loans advanced during the year-Total

जोपर्यंत नूतनीकरणासाठी आलेले अर्ज रद्द / निलंबित करित नाही तोपर्यंत ते चालू असतात.

Licenses applied for renewal are valid unless cancelled or suspended.

N.A. : Not Available/उपलब्ध नाही

डी-४ महाराष्ट्र सहकारी क्षेत्रात झालेली रोजगार निर्मिती

D-4 : Employment Generated through Co-operatives in Maharashtra

(संख्या लाखात / No. in Lakh)

	Item / बाब		No. संख्या
1.	2011 च्या जनगणनेनुसार काम करणा-यांची संख्या Total working population as per population census 2011	..	494.28
2.	सार्वजनिक व खाजगी क्षेत्रात झालेली रोजगार निर्मिती * Total employment in public and private sectors	..	84.70
3.	सार्वजनिक व खाजगी क्षेत्रातील रोजगार निर्मितीची एकूण काम करणा-या संख्येची टक्केवारी Percentage of total employment in public and Private sectors to total working population	..	17.13
4.	मार्च 2023 अखेर सहकार क्षेत्रातील रोजगार निर्मिती Total employment generated in Co-operative sector at the end of March 2022	..	4.15
5.	सहकार क्षेत्रातील रोजगार निर्मितीची एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी Percentage of employment in Co-operative sector to total working population	..	0.84

*आधार : महाराष्ट्राची आर्थिक पाहणी 2022-23

Source : Economic Survey of Maharashtra 2022-23

डी-5: - सहकारी संस्थांच्या लेखापरिक्षणबाबतची माहिती (मार्च 2023 अखेर)

D-5:- Information regarding audit of cooperative societies (at the end of March 2023)

प्रकार / Type	एकूण संस्था Total No. of Societies	लेखापरिक्षणासाठी वाटप संस्था No. of Societies allotted for Audit			लेखापरिक्षण पूर्ण झालेल्या संस्था No. of Societies Audited	लेखापरिक्षण करावयाच्या शिल्लक संस्था No. of Societies not Audited	एकूण ठराव/आदेशित संस्थांपैकी ले.प.पूर्ण कामकाज टक्केवारी Percentage of Societies Audited out of allotted societies
		ठरावान्वये वाटप संस्था As per Resolution	परंतुकान्वये वाटप संस्था As per Proviso order	एकूण वाटप संस्था Total Allotted Societies			
सहकार आयुक्त यांच्या थेट आधिपत्याखालील (म्हाडा, सिडको, MMRDA, SRA व अपात्र संस्था वगळून) Societies under direct control of Cooperative Commissioner (excluding MHADA, CIDCO, MMRDA, SRA & non qualified societies)	142894	74518	66682	141200	108639	32561	76.94
पशुसंवर्धन संस्था Societies of Animal Husbandry	2826	316	1485	1801	501	1300	27.82
दुग्ध संस्था Dairy Societies	14925	1200	11591	12791	7955	4836	62.19
मत्स्य संस्था Fisheries Societies	3405	912	2292	3204	2711	493	84.61
साखर कारखाने Sugar Factories	162	95	67	162	106	56	65.43
वस्त्रोद्योग संस्था (सूतगिरण्या) Textile Societies (Spinning Mills)	208	176	32	208	91	117	43.75

आधार- लेखापरिक्षण शाखा, सहकार आयुक्तालय, पुणे, विशेष कार्य अधिकारी, लेखा परिक्षा मंडळ, (पदुम), म.रा. मुंबई,

साखर आयुक्तालय, पुणे व वस्त्रोद्योग आयुक्तालय, नागपुर.

डी -6 : महाराष्ट्र सहकारी कायदा, 1960 चे कलम 81 प्रमाणे पशुसंवर्धन, दुग्ध व मच्छिमार सहकारी संस्थांचा सन 2021-22 अखेरचा लेखापरिक्षण तपशील

D-6: Information regarding Animal Husbandry, Dairy and Fisheries cooperative societies to be audited by Departmental Audit Staff under Section 81 of M.C.S Act, 1960 during the year 2022-23

विभाग	वर्ष	राज्यातील एकूण पशुसंवर्धन, दुग्ध व मच्छिमार संस्थांची संख्या	खात्यातील लेखापरीक्षकांकडे वाटप संस्था	प्रमाणित लेखा परीक्षकांकडे वाटप संस्था	एकूण वाटप संस्था (स्तंभ 4 + 5)	वाटप न केलेल्या संस्था (स्तंभ 3 - 6)	लेखापरीक्षण पूर्ण केलेल्या संस्था	लेखापरीक्षण न झालेल्या संस्था (स्तंभ 6 - 8)	
	Year	Total No. of Societies of Animal Husbandry, Dairy and Fisheries Societies	Societies to be audited by Departmental Staff	Societies to be audited by Certified Auditors	No. of Societies allotted (Col.4+5)	No. of Societies not allotted (Col. 3-6)	No. of Societies Audited	No. of Societies not audited (Col.6-8)	Division
1	2	3	4	5	6	7	8	9	1
मुंबई	2023	849	70	779	849	0	605	244	Mumbai
नाशिक	2023	2624	798	1826	2624	0	1808	816	Nashik
पुणे	2023	2774	294	2480	2774	0	1385	1389	Pune
कोल्हापूर	2023	6766	147	6619	6766	0	4683	2083	Kolhapur
छत्रपती संभाजीनगर	2023	2482	422	2060	2482	0	1554	928	Chhtrapati Sambhajinagar
अमरावती	2023	950	271	679	950	0	738	212	Amaravati
नागपूर	2023	1254	97	1157	1254	0	835	419	Nagpur
एकूण	2023	17699	2099	15600	17699	0	11608	6091	Total

डी - 7 : योजनानिहाय नियतव्यय आणि खर्च
D - 7 : Planwise Outlay and Expenditure

(रुपये लाखांत/ Rs. in Lakhs)

Financial Year	जिल्हास्तरीय योजना			राज्यस्तरीय योजना			केंद्रीय पुरस्कृत योजना			एन. सी.डी.सी			सर्व योजना			Financial	
	District Level Scheme			State Level Scheme			Centrally Sponsored			N.C.D.C.			All Schemes			Year	
आर्थिक वर्ष	संख्या	नियतव्यय	खर्च	संख्या	नियतव्यय	खर्च	संख्या	नियतव्यय	खर्च	संख्या	नियतव्यय	खर्च	संख्या	नियतव्यय	खर्च	आर्थिक वर्ष	
	No.	Outlay	Expenditure	No.	Outlay	Expenditure	No.	Outlay	Expenditure	No.	Outlay	Expenditure	No.	Outlay	Expenditure		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
1980-81	..	16	298.23	320.12	15	370.25	615.72	6	814	830.53	10	288.6	213.87	57	1786.08	1980.24	1980-81
1990-91	..	30	4035.36	2311.29	24	1157.26	1627.2	13	2293.52	132.44	11	2541.16	515.45	78	10027.3	4586.38	1990-91
2000-01	..	-	1159.49	1701.42	-	28194.01	1167.88	-	50	48.85	-	3955.1	5028.98	-	33358.6	7947.6	2000-01
2010-11	..	2	3867.91	3866.46	10	33352.76	33323.7	--	--	--	--	--	--	12	37220.67	37190.16	2010-11
2017-18	..	--	--	--	13	62482.35	61741.09	--	--	--	--	--	--	13	62482.35	61741.09	2017-18
2018-19	..	--	--	--	19	1051424.69	397544.67	--	--	--	--	--	--	19	1051424.69	397544.67	2018-19
2019-20	..	--	--	--	19	1366535.22	1365061.22	--	--	--	--	--	--	19	1366535.22	1365061.22	2019-20
2020-21	..	--	--	--	18	823994.85	821546.58	--	--	--	--	--	--	18	823994.85	821546.58	2020-21
2021-22	..	--	--	--	18	880633.88	361503.88	--	--	--	--	--	--	18	880633.88	361503.88	2021-22
2022-23	..	--	--	--	17	97732.82	75715.5	--	--	--	--	--	--	17	97732.82	75715.5	2022-23

टीप :- वरील माहिती फक्त सहकार विभागाशी संबंधित आहे

आधार : अंदाज व नियोजन शाखा, मुख्यालय, पुणे

डी - 8 : योजनानिहाय आर्थिक व भौतिक उद्दिष्टे साध्य 2022-23
D -8 : Schemewise Financial & Phisycal 'Achivement for 2022-23

(रुपये लाखांत/ Rs. in Lakhs)

अ.क्र.	योजनेचे नाव	आर्थिक उद्दिष्ट	साध्य	भौतिक उद्दिष्ट	साध्य	परिमाण	Sr.No.	Scheme Name
1	राज्य सहकारी संघ	35	35	0	0	संस्था	1	State Cooperative Union
2	डॉ.पंजाबराव देशमुख व्याज सवलत योजना (सर्वसाधारण)	53200.00	43024.00	27.35	27.35	लाभार्थी शेतकरी	2	Dr.Panjabrao Deshmukh Interest Rebate Scheme
3	डॉ.पंजाबराव देशमुख व्याज सवलत योजना (विशेष घटक योजना)	0.00	0.00	0	0	लाभार्थी शेतकरी	3	Dr.Panjabrao Deshmukh Interest Rebate Scheme (General) {special Component}
4	उपसा जलसिंचन योजनांना अर्थसहाय्य	1000.30	93.15	56	13	संस्था	4	Subsidy to Cooperative Lift Irrigation Schemes
5	औद्योगिक सहकारी संस्थांना भाग भांडवली अंशदान	0.00	0.00	0	0	औद्योगिक संस्था	5	Share Capital Contribution to the Industrial Co-operative Societies
6	अल्पमुदतीच्या कर्जाचे मध्यममुदतीच्या कर्जात रूपांतर करण्यासाठी अर्थसहाय्य	0.01	0.00	0	0	बँका	6	assitance for conversion of short- term loan in to mediam term laon
7	शेतकऱ्यांना अल्पमुदत पीक कर्ज पुरवठा करण्यासाठी 1 % व्याजदराने अर्थसहाय्य	11500.00	9500.00	6	6	बँका	7	Interest subsidy of 1% providing Short Term Laon to the Farmers {Non-Plan}
8	जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांना भागभांडवली अंशदान	0.01	0.00	0	0	बँका	8	Share Capital to DCC Banks
9	परवानाधारक सावकारांकडून शेतकऱ्यांनी घेतलेल्या कर्जाची परतफेड	518.99	487.57	2006	2006	लाभार्थी शेतकरी	9	Repayment of the loan by the farmers borrowed from licensed money lender
10	अवेळी पाऊस व गारपीट अपादग्रस्त शेतकऱ्यांना कर्जावरील व्याजमाफी	39.00	27.30	364	364	लाभार्थी शेतकरी	10	Waivers of interest on loans to the farmers affected by unseasonal rain and hailstorm
11	राज्यातील अल्पमुदत सहकारी पतसंरचने अतर्गत (STCCS) जिल्हा मध्यवर्ती सहकारी बँकांचे सक्षमीकरण करण्यासाठी अर्थसहाय्य	10000.00	7000.00	8	8	बँका	11	Under Short term Credit co-op society assistance for strenghtning of District Central co-op Banks
12	राज्यातील अल्पमुदत सहकारी पतसंरचने अतर्गत प्राथमिक कृषी पतपुरवठा सहकारी संस्थांचे सक्षमीकरण करण्यासाठी अर्थसहाय्य	1400.00	1400.00	0	1595	संस्था	12	Under Short term Credit co-op society assistance for strenghtning of Primary Agriculture credit societies
13	रूपांतरित कर्जावरील व्याजमाफी	0.01	0.00	0	0		13	Waivers of interest on converted loans
14	(00)(01)छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना (24350082)	78.50	78.48	2	2	लाभार्थी शेतकरी	14	Chatrapati Shivaji Maharaj Shetkari Sanman Yojana 2017 (State Level) (24350082)
15	(00)(01)छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना (24350091)	0.00	0.00	0	0	लाभार्थी शेतकरी	15	Chatrapati Shivaji Maharaj Shetkari Sanman Yojana 2017 (SC sub plan) (24350091)
16	(00)(01)छत्रपती शिवाजी महाराज शेतकरी सन्मान योजना (24350106)	0.00	0.00	0	0	लाभार्थी शेतकरी	16	Chatrapati Shivaji Maharaj Shetkari Sanman Yojana 2017 (TA sub plan) (24350106)
17	(00)(01) महात्मा ज्योतिराव फुले शेतकरी कर्जमुक्ती योजना 2019 (24350142)	19961.00	14070.00	0.23	0.23		17	Mahatma Jyotirao Phule Shetkari Karj Mukti Yojana 2019 (24350142)
18	महाराष्ट्र सहकार विकास महामंडळाला भागभांडवली अंशदान (44250712)	0.00	0.00	0	0	महामंडळ	18	Maharashtra C-operative Development Corporation (scheme) contribution (44250712)
	एकूण	97732.82	75715.5	2469.58	4021.58			Total

टिप :- सहकार आयुक्त व निबंधक सह.संस्था म.रा.पुणे

परिशिष्ट - 1 /
जिल्हानिहाय व प्रकारानुसार सहकारी संस्था 2023

अ.क्र.	संस्थांचा प्रकार	मुंबई	मुंबई विभाग	ठाणे	पालघर	रायगड	सिंधुदूर्ग	रत्नागिरी	कोकण विभाग
		Mumbai	Mumbai Division	Thane	Palghar	Raigad	Sindhudurg	Ratnagiri	Konan Division
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	प्राथमिक शेती पत संस्था (सामान्य) ..	0	0	177	111	114	227	353	982
2.	कृषक सेवा संस्था ..	0	0	0	0	1	0	2	3
3.	आदिवासी संस्था ..	0	0	32	87	11	0	0	130
4.	प्राथमिक सहकारी बँका ..	48	48	7	5	6	2	4	24
5.	पगारदार नोकरदारांच्या पत संस्था ..	501	501	176	58	161	49	79	523
6.	इतर बिगर शेती पत संस्था ..	1510	1510	581	159	228	97	194	1259
7.	पणन संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक) ..	2	2	6	9	53	26	16	110
8.	साखर कारखाने ..	0	0	0	0	0	0	0	0
9.	भात गिरण्या ..	0	0	5	5	19	0	0	29
10.	सूत गिरण्या ..	0	0	0	0	0	0	0	0
11.	हातमाग व यंत्रमाग विणकर संस्था (प्राथमिक व मध्यवर्ती) ..	2	2	11	0	0	0	0	11
12.	ग्राहक भांडार (महासंघ, मध्यवर्ती व प्राथमिक) ..	264	264	113	22	25	48	79	287
13.	सहकारी गृहरचना संस्था ..	34150	34150	28347	9089	4933	503	1940	44812
14.	दुग्ध व पशु संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक) ..	6	6	117	17	30	136	126	426
15.	इतर प्राथमिक औद्योगिक संस्था ..	1891	1891	140	47	56	57	44	171
16.	मच्छिमार संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक) ..	99	99	41	59	140	30	91	361
17.	उपसा जलसिंचन संस्था ..	0	0	20	4	1	17	5	47
18.	जंगल कामगार संस्था ..	0	0	5	35	0	2	0	42
19.	मजूर सहकारी संस्था ..	764	764	550	111	231	163	104	1159
20.	औद्योगिक वसाहती ..	18	18	2	2	5	2	4	15
1.	..	39255	39255	30330	9820	6014	1359	3041	50564
21.	इतर संस्था ..	2986	2986	1207	689	473	221	283	2873
22.	एकूण संस्था ..	42241	42241	31537	10509	6487	1580	3324	53437
23.	कृषि उत्पन्न बाजार संस्था								
	अ) मुख्य बाजार केंद्रे ..	1	1	5	3	9	1	1	19
	ब) उप बाजार केंद्रे ..	1	1	14	8	24	1	3	50

Appendix- 1
Districtwise and Typewise Co-operative Societies 2023

Districts						Types of Societies	Sr. No.
नाशिक	धुळे	नंदुरबार	जळगांव	अहिल्यानगर	नाशिक विभाग		
Nasik	Dhule	Nandurbar	Jalgaon	Ahilyanagar	Nashik Division		
11	12	13	14	15	16	2	1
881	371	138	870	1354	3614	Primary Agricultural Credit Societies (Ordinary)	1
3	0	0	0	1	4	Farmer Service Societies	2
170	36	97	6	38	347	Adivasi Societies	3
41	5	6	13	16	81	Primary Co-operative Banks	4
419	129	54	169	204	975	Salary Earner's Credit Societies	5
554	196	120	519	902	2291	Other Non-Agricultural Credit Societies	6
72	30	18	82	48	250	Marketing Societies (Central and Primary)	7
1	0	2	3	14	20	Sugar Factories	8
1	0	0	0	1	2	Rice Mills	9
2	6	2	5	0	15	Spinning Mills	10
89	6	0	6	0	101	Primary Handloom and Powerloom Weavers Societies	11
107	14	16	33	31	201	Consumer Stores (Federation, Central & Primary)	12
3384	120	62	365	458	4389	Co-operative Housing Societies	13
392	98	40	787	1030	2347	Dairy Societies (Central and Primary)	14
171	38	20	78	68	375	Other Primary Industrial Societies	15
57	54	38	106	48	303	Fisheries Societies (Central and Primary)	16
117	5	2	14	191	329	Lift Irrigation Societies	17
12	0	2	1	0	15	Forest Labours Societies	18
1135	174	170	251	819	2549	Labour Contract Societies	19
17	2	2	12	8	41	Industrial Estates	20
7625	1284	789	3320	5231	18249		
765	126	103	460	720	2174	Others	21
8390	1410	892	3780	5951	20423	Total No. of Societies	22
						APMC'S...	23
17	4	6	12	14	53	(A) Main Yards	
32	12	10	35	36	125	(B) Sub Yards	

परिशिष्ट - 1 चालू /
जिल्हानिहाय व प्रकारानुसार सहकारी संस्था 2023

अ.क्र.	संस्थांचा प्रकार	पुणे शहर	पुणे ग्रामीण	सोलापूर	पुणे विभाग	सातारा	सांगली	कोल्हापूर	कोल्हापूर विभाग
		Pune City	Pune Gramin	Solapur	Pune Division	Satara	Sangli	Kolhapur	Kolhapur Division
1	2	17	18	19	20	21	22	23	24
1.	प्राथमिक शेती पत संस्था (सामान्य)	0	1339	1277	2616	962	768	1879	3609
2.	कृषक सेवा संस्था	0	2	0	2	3	0	0	3
3.	आदिवासी संस्था	0	26	0	26	0	0	0	0
4.	प्राथमिक सहकारी बँका	36	9	33	78	23	20	42	85
5.	पगारदार नोकरदारांच्या पत	344	296	328	968	213	180	350	743
6.	इतर विंगर शेती पत संस्था	638	984	708	2330	651	960	1325	2936
7.	पणन संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	7	89	64	160	28	44	325	397
8.	साखर कारखाने	0	12	14	26	9	13	14	36
9.	भात गिरण्या	0	0	0	0	0	0	9	7
10.	सूत गिरण्या	0	0	7	7	3	10	0	13
11.	प्राथमिक हातमाग व यंत्रमाग विणकर संस्था	0	0	165	165	0	10	2	12
12.	ग्राहक भांडार (महासंघ, मध्यवर्ती व प्राथमिक)	60	50	204	314	51	50	139	240
13.	सहकारी गृहरचना संस्था	20655	3750	580	24985	1273	336	565	2174
14.	दूग्ध व पशु संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	0	1314	665	1979	314	530	5953	6797
15.	इतर प्राथमिक औद्योगिक संस्था	36	60	150	246	70	165	307	542
16.	मच्छिमार संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	0	64	102	166	60	108	54	222
17.	उपसा जलसिंचन संस्था	0	360	92	452	156	276	474	906
18.	जंगल कामगार संस्था	0	0	0	0	0	38	13	51
19.	मजूर सहकारी संस्था	186	575	802	1563	559	444	296	1299
20.	औद्योगिक वसाहती	2	7	11	20	5	6	21	32
		21964	8937	5202	36103	4380	3958	11768	20106
21.	इतर संस्था	1121	621	477	2219	297	401	568	1266
22.	एकूण संस्था	23085	9558	5679	38322	4677	4359	12336	21372
23.	कृषि उत्पन्न बाजार संस्था								
	अ) मुख्य बाजार केंद्रे	12		11	23	10	7	4	21
	ब) उप बाजार केंद्रे	40		33	73	24	17	19	60

Appendix- 1

Districtwise and Typewise Co-operative Societies 2023

छत्रपती संभाजीनगर Chhatrapati Sambhaji Nagar	जालना Jalna	परभणी Parbhani	हिंगोली Hingoli	छत्रपती संभाजीनगर निभाग Chhatrapati Sambhaji Nagar	Types of Societies	Sr. No.
25	26	27	28	29	2	1
692	554	446	413	2105	Primary Agricultural Credit Societies (Ordinary)	1
0	1	10	1	12	Farmer Service Societies	2
0	0	0	0	0	Adivasi Societies	3
13	5	9	7	34	Primary Co-operative Banks	4
323	58	82	41	504	Salary Earner's Credit Societies	5
385	172	121	54	732	Other Non-Agricultural Credit Societies	6
24	14	58	3	99	Marketing Societies (Central and Primary)	7
4	2	0	2	8	Sugar Factories	8
0	0	0	0	0	Rice Mills	9
0	3	1	1	5	Spinning Mills	10
6	0	4	1	11	Primary Handloom and Powerloom Weavers Societies	11
85	22	19	5	131	Consumer Stores (Federation, Central & Primary)	12
1456	70	102	44	1672	Co-operative Housing Societies	13
467	99	115	20	701	Dairy Societies (Central and Primary)	14
254	85	113	37	489	Other Primary Industrial Societies	15
114	105	39	22	280	Fisheries Societies (Central and Primary)	16
19	6	18	8	51	Lift Irrigation Societies	17
0	0	0	0	0	Forest Labours Societies	18
464	306	134	54	958	Labour Contract Societies	19
5	1	1	1	8	Industrial Estates	20
4311	1503	1272	714	7800		
541	336	658	200	1735	Others	21
4852	1839	1930	914	9535	Total No. of Societies	22
				APMC'S...		23
10	8	11	7	36	A) Main Yards	
23	23	13	13	72	B) Sub Yards	

जिल्हानिहाय व प्रकारानुसार सहकारी संस्था 2023

अ.क्र.	संस्थांचा प्रकार	बीड	नांदेड	धारशीव	लातूर	लातूर विभाग
		Beed	Nanded	Dharashiv	Latur	Latur Division
1	2	30	31	32	33	34
1.	प्राथमिक शेती पत संस्था (सामान्य)	732	908	469	585	2694
2.	कृषक सेवा संस्था	1	1	0	0	2
3.	आदिवासी संस्था	0	24	0	0	24
4.	प्राथमिक सहकारी बँका	13	6	9	13	41
5.	पगारदार नोकरदारांच्या पत संस्था	174	139	131	235	679
6.	इतर बिगर शेती पत संस्था	377	48	241	130	796
7.	पणन संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	53	31	32	11	127
8.	साखर कारखाने	8	2	5	4	19
9.	भात गिरण्या	0	0	0	0	0
10.	सूत गिरण्या	6	3	2	0	11
11.	प्राथमिक हातमाग व यंत्रमाग विणकर संस्था	2	31	0	0	33
12.	ग्राहक भांडार (महासंघ, मध्यवर्ती व प्राथमिक)	36	12	13	13	74
13.	सहकारी गृहरचना संस्था	148	440	137	218	943
14.	दूग्ध व पशु संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	620	105	109	124	958
15.	इतर प्राथमिक औद्योगिक संस्था	103	101	98	158	460
16.	मच्छिमार संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	163	132	197	147	639
17.	उपसा जलसिंचन संस्था	2	15	23	0	40
18.	जंगल कामगार संस्था	0	6	0	0	6
19.	मजूर सहकारी संस्था	415	279	353	368	1415
20.	औद्योगिक वसाहती	5	6	1	6	18
		2858	2289	1820	2012	8979
21.	इतर संस्था	457	327	243	179	1206
22.	एकूण संस्था	3315	2616	2063	2191	10185
23.	कृषि उत्पन्न बाजार संस्था					
	अ) मुख्य बाजार केंद्रे	10	18	9	11	48
	ब) उप बाजार केंद्रे	18	25	20	13	76

Appendix- 1

Districtwise and Typewise Co-operative Societies 2023

बुलढाणा	अकोला	वाशिम	अमरावती	यवतमाळ	अमरावती विभाग	Types of Societies	Sr. No.
Buldhana	Akola	Washim	Amravati	Yeotmal	Amravati Division		
35	36	37	38	39	40	2	1
529	412	424	568	502	2435	Primary Agricultural Credit Societies (Ordinary)	1
1	0	0	0	1	2	Farmer Service Societies	2
0	0	0	33	92	125	Adivasi Societies	3
8	3	1	10	3	25	Primary Co-operative Banks	4
172	149	68	236	138	763	Salary Earner's Credit Societies	5
321	51	39	97	107	615	Other Non-Agri.Credit Societies	6
19	11	7	20	32	89	Marketing Societies (Central and Primary)	7
0	0	0	0	1	1	Sugar Factories	8
0	0	0	0	0	0	Rice Mills	9
3	4	2	2	5	16	Spinning Mills	10
1	1	2	5	0	9	Primary Handloom and Powerloom Weavers Societies	11
22	14	14	94	32	176	Consumer Stores (Federation, Central & Primary)	12
105	101	65	339	113	723	Co-operative Housing Societies	13
126	36	30	44	78	314	Dairy Societies (Central and Primary)	14
86	36	22	40	63	247	Other Primary Industrial Societies	15
175	54	153	72	173	627	Fisheries Societies (Central and Primary)	16
26	1	5	31	33	96	Lift Irrigation Societies	17
1	4	2	11	28	46	Forest Labours Societies	18
138	74	76	105	155	548	Labour Contract Societies	19
1	0	1	2	0	4	Industrial Estates	20
1734	951	911	1709	1556	6861		
258	135	127	297	262	1079	Others	21
1992	1086	1038	2006	1818	7940	Total No. of Societies	22
						APMC'S...	23
13	7	6	12	17	55	A) Main Yards	
22	16	8	21	24	91	B) Sub Yards	

परिशिष्ट - 1 चालू/
जिल्हानिहाय व प्रकारानुसार सहकारी संस्था 2023

अ.क्र.	संस्थांचा प्रकार	वर्धा	नागपूर	भंडारा	गोंदिया
		Wardha	Nagpur	Bhandara	Gondia
1	2	41	42	43	44
1.	प्राथमिक शेती पत संस्था (सामान्य)	306	574	367	289
2.	कृषक सेवा संस्था	0	0	1	1
3.	आदिवासी संस्था	2	13	0	39
4.	प्राथमिक सहकारी बँका	5	15	1	2
5.	पगारदार नोकरदारांच्या पत संस्था	80	368	101	62
6.	इतर बिगर शेती पत संस्था	127	845	177	174
7.	पणन संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	13	13	6	6
8.	साखर कारखाने	0	0	0	0
9.	भात गिरण्या	0	2	16	0
10.	सूत गिरण्या	3	8	0	0
11.	प्राथमिक हातमाग व यंत्रमाग विणकर संस्था	4	260	5	0
12.	ग्राहक भांडार (महासंघ, मध्यवर्ती व प्राथमिक)	35	191	6	15
13.	सहकारी गृहरचना संस्था	78	1080	58	20
14.	दूग्ध व पशु संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	52	53	286	148
15.	इतर प्राथमिक औद्योगिक संस्था	24	103	26	41
16.	मच्छिमार संस्था (मध्यवर्ती व प्राथमिक)	44	124	138	135
17.	उपसा जलसिंचन संस्था	6	2	22	8
18.	जंगल कामगार संस्था	20	21	17	16
19.	मजूर सहकारी संस्था	38	127	158	143
20.	औद्योगिक वसाहती एकूण १ ते २०	0	5	1	0
		837	3804	1386	1099
21.	इतर संस्था	91	232	599	541
22.	एकूण संस्था*	928	4036	1985	1640
23.	कृषि उत्पन्न बाजार संस्था				
	अ) मुख्य बाजार केंद्रे	7	13	5	7
	ब) उप बाजार केंद्रे	11	19	6	5

Appendix- 1

Districtwise and Typewise Co-operative Societies 2023

चंद्रपूर	गडचिरोली	नागपूर विभाग	गृहनिर्माण सिडको	राज्य एकूण	Types of Societies	Sr. No.
Chandrapur	Gadchiroli	Nagpur Division		State Total		
45	46	47	48	49	2	1
328	134	1998		20053	Primary Agricultural Credit Societies (Ordinary)	1
0	0	2		30	Farmer Service Societies	2
63	120	237		889	Adivasi Societies	3
4	2	29		445	Primary Co-operative Banks	4
169	58	838		6494	Salary Earner's Credit Societies	5
225	51	1599		14068	Other Non-Agricultural Credit Societies	6
12	7	57		1291	Marketing Societies (Central and Primary)	7
0	0	0		110	Sugar Factories	8
10	5	33		71	Rice Mills	9
0	0	11		78	Spinning Mills	10
0	0	269		613	Primary Handloom and Powerloom Weavers Societies	11
13	0	260		1947	Consumer Stores (Federation, Central & Primary)	12
55	7	1298	10486	125632	Co-operative Housing Societies	13
18	10	567		14095	Dairy & Animal Societies (Central and Primary)	14
24	13	231		4652	Other Primary Industrial Societies	15
165	58	664		3361	Fisheries Societies (Central and Primary)	16
16	0	54		1975	Lift Irrigation Societies	17
4	27	105		265	Forest Labours Societies	18
117	47	630		10885	Labour Contract Societies	19
1	0	7		163	Industrial Estates	20
1224	539	8889	10486	207117	Total 1 to 20	
290	119	1872	140	17730	Others	21
1514	658	10761	10631	224847	Total No. of Societies	22
					APMC'S...	23
13	5	50		306	A) Main Yards	
23	12	76		624	B) Sub Yards	

जोडपत्र-2/ APPENDIX 2

महाराष्ट्र राज्यातील शिखर / राज्यस्तरीय सहकारी संस्थांची यादी

List of Apex / State Co-operative Institutions in Maharashtra State

- 1 महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँक लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Bank Ltd. Mumbai 23.
- 2 महाराष्ट्र राज्य सहकारी कृषि ग्रामिण बहुउद्देशीय विकास बँक लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Agricultural and Rural Multipurpose Development Bank Ltd., Mumbai-28.
- 3 महाराष्ट्र राज्य सहकारी हाऊसिंग फायनान्स कॉर्पोरेशन लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Housing Finance Corporation Ltd., Mumbai -2.
- 4 महाराष्ट्र राज्य सहकारी मार्केटींग फेडरेशन लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Marketing Federation Ltd., Mumbai-9.
- 5 महाराष्ट्र राज्य सहकारी कापूस उत्पादक मार्केटींग फेडरेशन, मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Cotton Growers Marketing Federation, Sewari, Mumbai -2.
- 6 महाराष्ट्र राज्य यंत्रमाग कापड खरेदी-विक्री सहकारी संघ मर्यादित, मुंबई.
The Maharashtra Rajya Yantramag Kapad Kharedi-Vikri Sahakari Sangh Maryadit, Mumbai-2.
- 7 महाराष्ट्र राज्य हातमाग सहकारी संघ मर्यादित, मुंबई.
The Maharashtra Rajya Hatmag Sahakari Sangh Maryadit, Mumbai-20.
- 8 महाराष्ट्र राज्य को-ऑपरेटीव्ह फिशरीज फेडरेशन लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Fisheries Federation Ltd., Mumbai-1.
- 9 महाराष्ट्र राज्य को-ऑपरेटीव्ह कन्झुमर्स फेडरेशन लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Consumers Federation Ltd., Mumbai-1.
- 10 महाराष्ट्र राज्य सहकारी संघ लि., पुणे.
The Maharashtra State Co-operative Union Ltd., Pune-1.
- 11 महाराष्ट्र राज्य केंद्रायझेशन को-ऑपरेटीव्ह सोसायटी लि., पुणे.
The Maharashtra State Caderisation Co-operative Society Ltd., Pune -30.
- 12 महाराष्ट्र राज्य कापूस पिंजणी प्रक्रिया संस्थांचे फेडरेशन लि., वरोरा.
The Maharashtra State Cotton Ginning Co-operative Processing Societies Federation Ltd., Warora.
- 13 महाराष्ट्र राज्य कृषि उत्पन्न बाजार समित्यांचे फेडरेशन लि., पुणे.
The Maharashtra State Agricultural produce Marketing Committees Federation Ltd., Pune.
- 14 महाराष्ट्र राज्य सहकारी सूत गिरण्यांचे फेडरेशन लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Spinning Mills Federation Ltd., Mumbai-30.
- 15 महाराष्ट्र राज्य सहकारी साखर कारखाना संघ मर्यादित, मुंबई.
The Maharashtra Rajya Sahakari Sakhar Karkhana Sangh Maryadit, Mumbai - 30.
- 16 महाराष्ट्र राज्य जंगल कामगार संस्थांचे फेडरेशन लि., पुणे.
The Maharashtra State Forest Labourers Co-operative Societies Federation Ltd., Pune-4.
- 17 महाराष्ट्र राज्य मजूर सहकारी संस्थांचे फेडरेशन लि., पुणे.
The Maharashtra State Labour Contract Co-operative Societies Federation Ltd., Pune-5.
- 18 महाराष्ट्र राज्य सहकारी बँकांचे असोसिएशन लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Banks Association Ltd., Mumbai - 23.
- 19 महाराष्ट्र राज्य नागरी बँकांचे फेडरेशन लि., मुंबई.
The Maharashtra State Urban Co-operative Banks Federation Ltd., Mumbai -2.
- 20 महाराष्ट्र राज्य सहकारी आदिवासी विकास महामंडळ लि., नाशिक.
The Maharashtra State Co-operative Tribal Development Corporation Ltd., Nashik-1.
- 21 महाराष्ट्र राज्य सहकारी दूध संस्थांचे फेडरेशन लि., मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Dairy Societies Federation Ltd., Mumbai-20
- 22 महाराष्ट्र राज्य सहकारी औद्योगिक वसाहतीचे फेडरेशन लि., सांगली.
The Maharashtra State Co-operative Industrial Estate Federation Ltd., Sangli.
- 23 महाराष्ट्र राज्य तेलबिया उत्पादकांचे फेडरेशन लि., जळगाव.
The Maharashtra State Co-operative Oilseeds Growers Federation Ltd., Jilha Peth, Jalgaon.
- 24 महाराष्ट्र राज्य सहकारी पोल्ट्री संस्थांचे फेडरेशन, मुंबई.
The Maharashtra State Co-operative Poultry Societies Federation, Mumbai.

परिशिष्ट-3 / Appendix-3
सहकार विभागातील महत्त्वाचे दूरध्वनी क्रमांक

1	मा. मंत्री (सहकार)	022	22843647	FAX-22846357
2	मा. राज्यमंत्री (सहकार)	022	22831983	
3	मा. सचिव (सहकार)	022	22025283	
4	मा. सहकार आयुक्त	020	26122846/47	FAX-26133082

Sr. No.	District	STD Code	Divisional Joint Registrar	Divisional Joint Registrar (Audit)	District Deputy Registrar	District Special Auditor
अ. क्र.	जिल्हा		विभागीय सहनिबंधक	विभागीय सहनिबंधक (लेखापरिक्षण)	जिल्हा उपनिबंधक	जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक
1	मुंबई शहर - 1	022	22691094 / 6472	25571307	22618471	
2	मुंबई शहर - 2	022		24933239 (Dairy)	27574965	22611008
3	मुंबई शहर - 3	022			26590997	
4	मुंबई शहर - 4	022			25366541	
5	ठाणे	022			25382036 / 25331486	25343650
6	पालघर	02525				
7	रायगड	02141			222013	222472
8	रत्नागिरी	02352			223542	223201
9	सिंधुदुर्ग	02362			228710	228709
10	कोकण विभाग	022	27571395 / 1396	27571307		
11	नाशिक	0253	2571691 / 2317424	2500702	2591555 / 6514720	2577710
12	धुळे	02562			210023	233773
13	नंदूरबार	02564			238007 / 5603	227951
14	जळगांव	0257			2239729	2236704
15	अहिल्यानगर	0241			2450 055 / 2451651 (D.C.C.Bk)	2411348
16	पुणे	020	25537617/18	26128008	25532335 (ग्रामीण) 25532318(शहर)	24272211
17	पुणे शहर 1	020			24262958	
18	पुणे शहर 2	020			25538330	
19	पुणे शहर 3	020			27420717	
20	पुणे शहर 4	020			25530083	
21	सोलापूर	0217			2629749	2723089
22	कोल्हापूर	0231	2661246	2664454	2656258	2542476
23	सांगली	0233			2600300	2623866
24	सातारा	02162			234141	239534
25	छत्रपती संभाजी नगर	0240	2334755 / 1558	2331557	2331037	2334014
26	जालना	02482			225207	230806/225594
27	परभणी	02452			220046	221403

सहकार विभागातील महत्त्वाचे दूरध्वनी क्रमांक - चालू / contd.

Sr. No.	District	STD Code	Divisional Joint Registrar	Divisional Joint Registrar (Audit)	District Deputy Registrar	District Special Auditor
अ. क्र.	जिल्हा		विभागीय सहनिबंधक	विभागीय सहनिबंधक (लेखापरिक्षण)	जिल्हा उपनिबंधक	जिल्हा विशेष लेखापरिक्षक
28	हिंगोली	02456			224354	222430
29	लातूर	02382	255135 / 243799		245193	245192
30	धारशीव	02472			222223	222653
31	बीड	02442			222321 / 534	222806
32	नांदेड	02462			284886	253308
33	अमरावती	0721	2663246	2662419	2661633 / 2551216	2560545
34	अकोला	0724			2452730	2442989
35	वाशीम	07252			231173	233523
36	बुलढाणा	07262			242336	242468
37	यवतमाळ	07232			244460	244822
38	नागपूर	0712	2523354 / 4549	2528233	2551216 / 2661633	2727260
39	वर्धा	07152			255756	243306
40	चंद्रपूर	07172			250381	251390
41	भंडारा	07184			252249 / 314	252446
42	गडचिरोली	07132			222323	9850714556
43	गोंदिया	07182			250963	233790/232447

महाराष्ट्रातील सहकारी चळवळीची प्रगती / Growth of Cooperative Movement in Maharashtra

